STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA LESNÍCKA, MEDVEDZIE 135, 027 44 TVRDOŠÍN

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

4556 K OPERÁTOR LESNEJ TECHNIKY

štvorročný študijný odbor

OBSAH STRANA

1. ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE ... 3
2. CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA ... 6
3. VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY ... 10
3.1 Charakteristika školy ... 10
3.1.1 Plánované aktivity školy ... 11
4. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU ... 12
4.1 Popis školského vzdelávacieho programu ... 12
4.2 Základné údaje o štúdiu ... 13
4.3 Organizácia výučby ... 14
4.4 Formy praktického vyučovania ... 15
4.5 Zdravotné požiadavky na žiaka ... 15
4.6 Požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pri výchove a vzdelávaní ... 16
4.7 Organizácia prijímacieho konania ... 18
4.8 Spôsob a podmienky ukončovania štúdia ... 18
5. PROFIL ABSOLVENTA ... 19
5.1 Charakteristika absolventa ... 19
5.2 Kompetencie absolventa ... 21
5.2.1 Všeobecné kompetencie ... 21
5.2.2 Kľúčové kompetencie ... 23
5.2.3 Odborné kompetencie ... 26
6. UČEBNÝ PLÁN ... 28
6.1 Rámcový učebný plán ... 28
6.2 Prevod rámcového učebného plánu ... 33
6.3 Učebný plán ... 34
6.4 Kurzy ... 35
7. UČEBNÉ OSNOVY ... 41
8. PODMIENKY NA REALIZÁCIU VZDELÁVACIEHO PROGRAMU ... 41
8.1 Materiálne podmienky ... 41
8.2 Personálne podmienky ... 43
8.3 Organizačné podmienky ... 44
8.4 Hodnotenie a klasifikácia žiakov ... 45
8.5 Ukončenie štúdia – Maturitná skúška ... 51
8.6 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov s nadaním v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania ... 58
8.7 Nadaní žiaci ... 60
8.8 Stratégia digitálnej transformácie vzdelávania ... 60

1 ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov a adresa školy	**Stredná odborná škola lesnícka Medvedzie 135, 027 44 Tvrdošín**
Názov školského vzdelávacieho programu	**Aplikovaná lesnícka prvovýroba**
Kód a názov ŠVP	**45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka II.**
Kód a názov učebného odboru	**4556 K operátor lesnej techniky**
Stupeň vzdelania	**úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A**
Úroveň Slovenského kvalifikačného rámca/ Európskeho kvalifikačného rámca (EQR)	**4**
Dĺžka štúdia	**4 roky**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský**
Druh školy	**štátna**

Kontakty pre komunikáciu so školou:

Titul, meno, priezvisko	**Pracovná pozícia**	**Telefón**	**e-mail**	**Iné**
Ing. Beáta Pazúriková	Riaditeľka školy	0948 040 751	beata.pazurikova@strednaskolats.sk	
PaedDr. Štefan Viktor	Zástupca riaditeľky pre teoretické vyučovanie	043/5309315 0905511164	stefan.viktor@strednaskolats.sk	
Mgr. Matej Rosina	Zástupca riaditeľky pre praktické vyučovanie	0948480169	matej.rosina@strednaskolats.sk	
Bc. Juraj Šálka	Hlavný majster	043/5309318 0917336569	juraj.salka@strednaskolats.sk	
Mgr. Ján Štech	Hlavný majster	043/5309317	jan.stech@strednaskolats.sk	

Zriaďovateľ:

Žilinský samosprávny kraj
Odbor školstva a športu
Ul. Komenského 48
011 09 Žilina

Tel.:043/5309311
e-mail: sosltv@sosltv.sk
www.sosltv.sk

Prerokovaný na pedagogickej rade: 24.06.2025
Prerokovaný v rade školy: 27.08. 2025
Daný na vyjadrenie poskytovateľom praktického vyučovania

Názov a adresa školy	**Stredná odborná škola lesnícka Medvedzie 135, 027 44 Tvrdošín**
Názov školského vzdelávacieho programu	**Aplikovaná lesnícka prvovýroba**
Kód a názov ŠVP	**45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka II.**
Kód a názov študijného odboru	**4556 K operátor lesnej techniky**
Stupeň vzdelania	**úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A**
Úroveň Slovenského kvalifikačného rámca/ Európskeho kvalifikačného rámca (EQR)	**4**
Dĺžka štúdia	**4 roky**
Forma štúdia	**denná**

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu:

Platnosť ŠkVP **Dátum**	**Revidovanie ŠkVP** **Dátum**	**Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.**
01. 09. 2013		
	01.09.2015	Účelové kurzy v rámci projektu ERASMUS+
01.09.2021	30.6.2021	Dôvod zmeny: odôvodnenie zmeny a inovácie je : • vydaný Dodatok č. 11, ktorým sa mení ŠVP pre odborné vzdelávanie a prípravu, skupiny odborov vzdelávania 42, 45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka I, II zmeny : • týkajú sa odborných predmetov a odbornej praxe a úpravy dotácie odborných predmetov . Zmena vedúcich zamestnancov školy.
01.09.2023	27.06.2023	odôvodnenie zmeny a inovácie je : • prispôsobenie učebného plánu z dôvodu spájania dvoch odborov v jednej triede zmeny :• • všeobecno-vzdelávacie predmety- SJL a ANJ • odborné predmety- týkajú sa úpravy dotácie odborných predmetov .
01.09. 2024		Zmena zástupcu školy: PaedDr. Štefan Viktor
1.9.2025		odôvodnenie zmeny:

		vydaný inovovaný štátny vzdelávací program s účinnosťou od 1. septembra 2025 začínajúc prvým ročníkom. Zmena Inovovaného ŠVP rámcového učebného plánu pre 4- ročný učebný odbor M- poznámky písmeno e)- vo vzdelávacej oblasti človek a príroda sa vyučuje nielen BIO ale aj FYZ (Na túto oblasť sú vyčlenené tri vyučovacie hodiny, učili sa 3 h BIO a teraz sa 3 h rozdelia na 2h BIO A 1 h fyziky) Obsah inovovaných kapitol ŠVP zapracované do ŠkVP
01. 09. 2025		ZMENA: Názov a adresa školy Stredná priemyselná škola informačných technológií Ignáca Gessaya, Stredná odborná škola lesnícka a Gymnázium, Medvedzie 133/1, Tvrdošín PaedDr. Peter Spišský Riaditeľ školy 0903 535 463 riaditel@sstv.sk Ing. Viliam Gerčák zástupca 043/5309313 gercak.viliam@sosltv.sk
15.04.2026		Ing. Beáta Pazúriková Riaditeľ školy 0948 040 751 beata.pazurikova@strednaskolats.sk zmena mailovej adresy. sekretariat@strednaskolats.sk

2 VLASTNÉ CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Cieľom výchovy a vzdelávania je umožniť žiakovi v súlade so školským zákonom:

- získať vzdelanie podľa tohto zákona,
- získať kompetencie v oblasti komunikačných schopností, využívania digitálnych technológií, komunikácie v štátnom jazyku, cudzom jazyku a v národnostnej škole, národnostnej triede alebo v národnostnom školskom zariadení aj v jazyku národnostnej menšiny,
- ovládať aspoň jeden cudzí jazyk a vedieť ho používať,
- získať kompetencie najmä v oblasti prírodných vied, humanitných vied, technických vied, matematickej gramotnosti, finančnej gramotnosti, čitateľskej gramotnosti, pohybu a zdravia, kompetencie k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie, občianske kompetencie a podnikateľské schopnosti,
- naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- rozvíjať manuálne zručnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi na praktických cvičeniach v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo s aktuálny-mi požiadavkami na trhu práce,
- posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj úctu k zákonom a osobitne vzťah k prevencii a zamedzeniu vzniku a šírenia kriminality a inej protispoločenskej činnosti,
- pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeľudské etické hodno-ty,
- získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie.
- podporovať a rozvíjať povedomie žiakov k uplatňovaniu štandardov o ochrane hospodárskych zvierat v súlade so Smernicou Rady EC1,
- uplatňovať zásady welfare u voľne žijúcich živočíchov a rastlín2,
- viesť žiakov k rešpektovaniu a uplatňovaniu medzinárodných dohovorov o ochrane prírody a biodiverzity
- **viesť žiakov k povedomiu o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a lesov**

2.1 Kľúčové kompetencie

Kľúčové kompetencie sú tie, ktoré potrebujú všetci ľudia na svoje osobné naplnenie a rozvoj, zamestnateľnosť, sociálne začlenenie, udržateľný životný štýl, úspešný život v spoločnosti, ktorá žije v mieri, pre riadenie života so zodpovedným prístupom ku zdraviu a aktívne občianstvo. Všetky kľúčové kompetencie sa považujú za rovnako dôležité. Každá z nich prispieva k úspešnému životu v spoločnosti. Kompetencie možno využívať v mnohých rôznych súvislostiach a rozličných kombináciách. Prekrývajú sa a nadväzujú na seba; aspekty, ktoré sú podstatné v jednej oblasti, zvyčajne podporujú kompetencie aj v ďalšej oblasti.

Úplné stredné odborné vzdelanie

V súlade s Odporúčaním rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie má absolvent úplného stredného odborného vzdelávania v rámci teoretického a praktického vyučovania nadobudnúť schopnosť rozvíjať tieto kľúčové kompetencie v nasledujúcich opisoch:

a)

a) Gramotnosť

je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;

porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;

uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;

vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;

sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;

bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;

aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne; dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;

dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôsobiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;

vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou;

pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;

b) Viacjazyčnosť

je kompetencia, ktorá vymedzuje schopnosť používať rozličné jazyky na vhodnú a účinnú komunikáciu v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí. Ide o schopnosti sprostredkúvať informácie medzi rôznymi jazykmi a médiami. Pokiaľ je to vhodné, môže zahŕňať zachovanie a ďalší rozvoj kompetencií v materinskom jazyku, ako aj osvojenie si úradného jazyka (jazykov) danej krajiny.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

pochopiť hlavné body jasnej štandardnej reči o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva vo svojom živote. Rozumie zmyslu mnohých rozhlasových alebo televíznych programov o aktuálnych udalostiach a témach osobného či odborného záujmu, keď je prejav relatívne pomalý a jasný;

porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu;

zvládnuť väčšinu situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí daným cudzím jazykom. Dokáže nepripravený vstúpiť do konverzácie na témy, ktoré sú známe, ktoré ho sobne zaujímajú, alebo ktoré sa týkajú osobného každodenného života;

spojiť slovné spojenia jednoduchým spôsobom tak, aby opísal skúsenosti a udalosti, vlastné sny, nádeje a ambície. Stručne dokáže uviesť dôvody a vysvetlenia názorov a plánov, vyrozprávať príbeh alebo zápletku knihy či filmu a opísať vlastné reakcie;

napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo ho osobne zaujímajú, alebo napríklad aj emaily opisujúce jeho skúsenosti a dojmy.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie a porozumenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Kompetencia vo vede sa vzťahuje na schopnosť vysvetliť prírodné javy pomocou základných vedomostí a metodiky vrátane pozorovania a experimentovania s cieľom klásť otázky a odvodiť závery podložené dôkazmi. Kompetencie v **t**echnológii a inžinierstve sa chápu ako uplatňovanie daných vedomostí a metodiky ako odpovedí na vnímané ľudské túžby a potreby. Kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve zahŕňa **p**orozumenie zmenám spôsobeným ľudskou činnosťou a zodpovednosti občana ako jednotlivca.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

efektívne aplikovať matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;

komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky vrátane štatistických údajov a grafov;

chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz preukázať istotu vo svoje schopnosti zvládnuť výzvy v živote;

aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

d) Digitálna kompetencia

zahŕňa sebaisté, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreatívnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;

kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;

chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;

chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa,

zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;

kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;

preukázať istotu vo svoje schopnosti zvládnuť výzvy v živote;

dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;

pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;

identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;

dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe **ú**sudkov.

f) Občianska kompetencia

je schopnosť konať ako zodpovedný občan a v plnej miere sa zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote, a to opierajúc sa o znalosť sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr, ako aj o chápanie celosvetového vývoja a udržateľnosti.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;

zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;

poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca

g) Podnikateľská kompetencia

sa vzťahuje na schopnosť využívať príležitosti a myšlienky a meniť ich na hodnoty pre ostatných. Je založená na tvorivosti, kritickom myslení a riešení problémov, iniciatívnosti, vytrvalosti, ako aj **s**chopnosti spolupracovať s cieľom plánovať a riadiť projekty s kultúrnou, sociálnou alebo finančnou hodnotou.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

opísať a pochopiť prístupy k plánovaniu a riadeniu projektov;

uvedomiť etické zásady a výzvy udržateľného rozvoja;

chápať sociálne a hospodárske príležitosti a výzvy, ktorým čelí zamestnávateľ, organizácia či spoločnosť

h) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

zahŕňa chápanie a rešpektovanie toho, ako sa myšlienky a význam kreatívne vyjadrujú a šíria v rôznych kultúrach a prostredníctvom rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem. Zahŕňa rozvoj a vyjadrovanie vlastných názorov a schopnosť identifikovať svoje miesto alebo úlohu v **s**poločnosti rôznymi spôsobmi a v rôznych kontextoch.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;

zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;

poznať miestnu, národnú, regionálnu , európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca.

3 VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

3.1 Charakteristika školy

Sme školou s bohatou tradíciou, umiestnenou v centre mesta, ktorá svojim žiakom poskytuje kvalitné odborné vzdelanie, v ktorom kvalita komunikácie vytvára pozitívnu atmosféru a vysokú úroveň medziľudských vzťahov. Kladieme dôraz na vyváženosť, harmonickosť, integritu výchovy osobnosti, jej intelektuálny, citový, charakterový a mravný rozmer. Výchovné prostredie nie je chápané iba ako priestor získavania nových poznatkov, ale je prostredím, kde dospievajúci mladý človek dokáže chápať a rozumieť svojmu postaveniu v spoločnosti a svete prírody, poznáva seba samého. Naša škola sa snaží vychovávať žiakov ako harmonicky rozvinuté osobnosti schopné uplatniť sa v pracovnej oblasti, osobnej oblasti a v spoločnosti a vytvárať čo najlepšie podmienky pre realizáciu edukačného procesu a mimoškolských aktivít s dôrazom na odbornosť a praktickú realizáciu cudzích jazykov. Snažíme sa prehlbovať spoluprácu rodiny a školy formou angažovanosti a zapojenosti rodičov do diania v škole. Naši absolventi sú úspešnými na rôznych regionálnych či medzinárodných súťažiach zručností, študujú väčšinou na lesníckych fakultách, resp. rozširujú svoju odbornosť štúdiom v oblasti rozšírenia odborných zručností harvestorov a lanových systémov na lesníckej akadémii v Svobode nad Úpou v ČR - pobočka Českej lesníckej akadémie Trutnov.

Poslaním školy je rozvíjať poznanie a poskytovať vysokokvalitné úplné aj neúplné (učebné odbory) stredoškolské vzdelávanie zamerané predovšetkým na odbornú prípravu v jednej z troch oblastí – lesníctvo, poľnohospodárstvo a strojárstvo.

Poslaním školy je v neposlednom rade taktiež vytváranie pozitívneho prostredia pre výchovu a vzdelávanie, v ktorom žiaci a zamestnanci zažívajú pocit sebarealizácie a uspokojenia, efektívne rozvíjať u študentov kľúčové kompetencie, komunikačné a personálne schopnosti, tvorivosť a schopnosť kriticky riešiť problémy, zručnosť v práci s modernými informačnými a odbornými technológiami.

Škola sa nemá vlastnú telocvičňu, jedáleň ani strediská odbornej praxe.

Študijné odbory:

- Mechanik strojov a zariadení (strojárske zameranie)
- Operátor lesnej techniky (lesnícke zameranie)
- Mechanizácia pôdohospodárstva (poľnohospodárske zameranie)

Učebné odbory:

- **Mechanik opravár – lesné stroje a zariadenia (strojárske zameranie)**

- **Mechanizátor lesnej výroby (lesnícke zameranie)**
- **Agromechanizátor, opravár (poľnohospodárske zameranie)**

3.1.1 Hodnoty

Hodnoty predstavujú základné piliere, na ktorých stojí škola. Hodnoty nie sú vždy striktne popísané, ale v škole sú prítomné, ľudia ich bezprostredne cítia, pedagogickí zamestnanci vedú vyučovací proces prepojený s uznávanými hodnotami našej školy: sloboda a demokracia, empatia a ústa k druhým, rešpektovanie pravidiel, spolupráca, bezpečie, dôvera, sebapoznávanie, aktívne učenie sa, úcta k úspešným a radosť z úspechu.

Učíme žiakov, že:

- len slobodný človek môže konať zodpovedne,
- len človek, ktorý si váži iných, môže si vážiť sám seba,
- dodržiavanie dohodnutých pravidiel je znakom vyspelej kultúry nielen školy, ale aj celej spoločnosti,
- spolupráca ľudí vedie k dosiahnutiu spoločného cieľa,
- schopnosť sebareflexie (sebahodnotenia) umožňuje ďalší rozvoj každého z nás, uvedomenie si chyby môže byť krokom vpred.
- bezpečie pre nás znamená, že vytvárame podmienky k tomu, aby sa žiaci v škole cítili bezpečne, aby mali v škole zázemie, kde sa cítia dobre a môžu bez obáv hovoriť o svojich problémoch. Chceme, aby každý žiak vedel, že má svoju hodnotu, aby v tom bol v škole utvrdzovaný. S touto oblasťou súvisí aj ochrana žiakov pred negatívnymi vplyvmi okolia
- hľadáme a vytvárame príležitosti pre spoločne strávený čas, jednáme otvorene a s pochopením a sústreďujeme sa na dobré v nás a medzi nami,
- každý človek je jedinečná bytosť schopná pozitívneho vývoja a môže byť v niečom lepší ako iní,
- učiteľ vo výchovno-vzdelávacom procese usmerňuje, motivuje a inšpiruje žiaka, snaží sa, aby obsah učiva bol prostriedok a nie cieľ.

Stredná odborná škola lesnícka má viac ako 30 – ročnú tradíciu. Škola rôznymi formami vzdelávania pripravuje kvalifikovaných odborníkov najmä pre lesnícke, poľnohospodárske a strojárske odvetvia nášho hospodárstva. Intencia tohto školského vzdelávacieho programu je pripraviť formou odborných a kvalifikovaných pracovníkov pre oblasť poľnohospodárskych činnosti. Na základe analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce a analýzy práce školy sme identifikovali všetky pozitíva a negatíva, ktoré nám signalizovali, čo všetko máme zmeniť, čo ponechať tak, aby náš výchovno-vzdelávací proces mal stále vyššiu a vyššiu kvalitatívnu úroveň.

Zároveň sme identifikovali množstvo zamestnaneckých príležitosti pre našich absolventov v rôznych organizáciách - môžu sa uplatniť v rôznych pracovných pozíciách ako operátor poľnohospodárskej techniky, mechanizátor, ošetrovateľ zvierat, traktorista, opravár poľnohospodárskych strojov, súkromný podnikateľ v oblasti poľnohospodárstva. Ochota zamestnávateľov ich zamestnať po ukončení vzdelávacieho programu je viac než ústretová.

4 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

4.1 Popis školského vzdelávacieho programu

Príprava v školskom vzdelávacom programe Aplikovaná lesnícka prvovýroba pre študijný odbor 4556 K operátor lesnej techniky zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie a prípravu. Teoretické vyučovanie je organizované v priestoroch školy. Praktické vyučovanie je organizované formou odborného výcviku priamo na pracoviskách zmluvných partnerov, v lesných porastoch a v školských dielňach. Štvorročný odbor štúdia je koncipovaný ako odbor pripravujúci žiakov na kvalifikovanú prácu pri ochrane, zakladaní a pestovaní lesa, pri ťažbe, sústreďovaní a odvoze dreva v lesnom hospodárstve a iných odboroch hospodárskej činnosti, kde je potrebná kvalifikovaná obsluha mechanizmov. Žiaci sa učia technologické postupy, bezpečnosť práce pri obsluhe mechanizmov používaných v lesníckej prevádzke, ich údržbe a oprave. Vzdelávací program obsahuje širokú škálu technologických postupov v pestovateľských činnostiach, v činnostiach ťažby, ochrany, lesa, sústreďovaní, odvoze dreva a ochrane životného prostredia. Súčasťou základných odborných činností je riadenie a údržba univerzálneho traktora, špeciálneho lesného kolesového traktora, lesného pásového vyťahovača, vývoznej kolesovej súpravy, hydromanipulátora, krovinorezu, ručnej motorovej reťazovej píly. Po získaní príslušnej praxe môžu absolventi samostatne podnikať. Nezastupiteľná je aj funkcia lesníctva v tvorbe krajiny, v ochrane a tvorbe životného prostredia, preto vzdelávací program a príprava žiakov pre uplatnenie sa v oblasti lesníctva má široký záber. Široké profilovanie absolventov so zameraním na kľúčové kompetencie umožňuje pripraviť žiakov na komplexné riešenie výrobných problémov, ale aj na ich pohotovú adaptabilitu a prispôsobenie sa pre prácu v nových výrobných a nevýrobných odvetviach (v závislosti od trhu práce), pre uplatňovanie nových technológií a rozvoj podnikateľských činností vo výrobnej sfére aj v službách na vidieku.

Ťažbovo- výrobný proces je determinovaná mnohými činiteľmi: je to predovšetkým závislosť od prírodných podmienok, ekonomických a spoločenských podmienok, technickej vybavenosti a uplatňovaných technológií, ktoré sú v mnohých prípadoch finančne náročné.

V teoretickej príprave v triedach a odborných učebniach žiaci získajú základné teoretické poznatky, vždy však v súvise s ich praktickou aplikáciou a praktickým využitím. Vedomosti žiakov získané v teoretickom vyučovaní slúžia predovšetkým na zdôvodnenie praktických činností, technologických postupov. V odbornom výcviku sa utvárajú základné odborné zručnosti v odborných činnostiach pod priamym vedením majstrov odbornej výchovy, rozvíjajú a upevňujú sa v samostatnej práci žiakov pod

kontrolou majstrov odbornej výchovy. Odbornú prípravu umocňuje absolvovanie odborných exkurzií a realizácia odborného výcviku na špecializovaných pracoviskách.

Prehĺbenie odbornej prípravy umožňujú špeciálne účelové kurzy organizované počas tohto vzdelávacieho programu. Po skončení programu sú to odborné kurzy prevažne pri zaškolení na pracoviskách, ktoré absolventom pomôžu zapracovať sa na konkrétne činnosti.

Odborná príprava žiakov a uplatnenie absolventov uvedených odborov sú spojené s fyzicky náročnou prácou, často aj v sťažených podmienkach. Preto je vhodná len pre zdravú, fyzicky a duševne zdatnú mladú populáciu.

Predpokladom pre prijatie do študijného odboru je úspešné ukončenie základnej školy a zdravotné požiadavky uchádzačov o štúdium. Pri prijímaní na štúdium sa hodnotí tiež prospech a správanie na základnej škole, záujem uchádzačov o štúdium a výsledky v súťažiach a olympiádach. Konkretizácia kritérií na prijímacie skúšky vrátane bodového hodnotenia sú prehodnocované a stanovené každoročne na pedagogickej rade.

Predpokladom pre prijatie do študijného odboru je úspešné ukončenie základnej školy, úspešné vykonanie prijímacích skúšok a pri prijímaní na štúdium sa hodnotí tiež prospech a správanie na základnej škole. Konkretizácia kritérií v rámci prijímacieho konania vrátane bodového hodnotenia sú stanovené každoročne.

4.2 Základné údaje o štúdiu

Dĺžka štúdia:	4 roky
Forma štúdia:	Denné štúdium pre absolventov základnej školy
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Podmienky prijatia na štúdium ustanovuje vykonávací predpis o prijímacom konaní na stredné školy, zdravotná spôsobilosť uchádzača o štúdium.
Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania	Vysvedčenie o maturitnej skúške s doložkou
Doklad o získanej kvalifikácii	Výučný list
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3A
Úroveň Slovenského kvalifikačného rámca/ Európskeho kvalifikačného rámca (EQR)	4
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Pri vykonávaní odborných prác v lesnom hospodárstve a na pracoviskách obdobného charakteru, zakladanie, pestovanie, ochrana a obnova lesa, ťažba, manipulácia a sústreďovanie dreva, zber semien zo stojacích stromov, na pílach, pri doprave dreva, samostatný podnikateľ v lesnej výrobe, v rôznych službách súvisiacich s výrobou, so životným prostredím a rozvojom vidieka.
Nadväzná odborná príprava (ďalšie vzdelávanie):	Pomaturitné štúdium. Študijné programy prvého alebo druhého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie

	programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zmenu alebo zvýšenie.

4.3 Organizácia výučby

Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy a rámcového učebného plánu štátneho vzdelávacieho programu. Rámcové rozvrhnutie obsahu vzdelávania v školských vzdelávacích programoch vychádza zo ŠVP. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín boli v tomto programe dodržané a sú preukázateľné. Vzdelávanie a príprava žiakov je organizovaná ako štvorročné štúdium.

Teoretické vyučovanie začína o 7^{50} hod., odborný výcvik o 7^{00} hod. Organizácia školského roka sa riadi podľa pedagogicko-organizačných pokynov v danom školskom roku. Plnenie školskej legislatívy vzhľadom na organizáciu a priebeh školského vzdelávacieho programu vo väzbe na teoretické vyučovanie a odborný výcvik je v súlade. Výchovno-vzdelávací proces sa riadi zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

Odborný výcvik nadväzuje na teoretické vyučovanie. Realizuje sa v rozsahu 6 hodinových v prvom a 7 hodín v druhom, treťom a štvrtom ročníku. Delenie skupín stanovuje platná legislatíva, maximálny počet žiakov v skupine je 5. Vzdelávanie a príprava sa riadi podľa školského poriadku. Zabezpečuje jednotnosť v celom výchovno-vzdelávacom procese. Upravuje pravidlá správania sa žiakov v teoretickom a praktickom vyučovaní a príprave ako aj na Domove mládeže. Obsahuje tiež práva a povinnosti žiakov. Školský poriadok je súčasťou organizačného poriadku školy. Žiaci sa oboznamujú so školským poriadkom každý rok na prvej vyučovacej hodine prvý deň školského roka a podpisujú v osobitnom zázname svojim podpisom jeho rešpektovanie.

Kurzy, exkurzie, športové akcie sa konajú v rámci školského roka. Kurzy nevyhnutné pre výkon povolania vyplývajúce z kompetencií (profilu) absolventa sa môžu vykonávať aj ako súčasť odborného výcviku. Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode – lyžiarsky výcvik. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v každom ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz. Kurz pohybových aktivít v prírode sa organizuje v 1. ročníku formou lyžiarskeho výcviku s dennou dochádzkou. Organizácia exkurzií je súčasťou praktického a teoretického vyučovania a zameriavajú sa na poznávanie nových výrobných technológií, nových materiálov, technológií v opravárstve a poľnohospodárskej výrobe. Exkurzie sa konajú v každom ročníku po dva dni (12 – 14 hodín) s pedagogickým dozorom a počtom žiakov v zmysle platných predpisov. Odborný obsah exkurzií vyplýva z obsahu učebných osnov odboru štúdia a plánuje sa v ročných plánoch práce školy. Súťaže a prezentácia zručností a odborných spôsobilostí v odbore na školskej úrovni sa organizuje formou jednoduchých ročníkových prác ako spoločný výstup teoretického a praktického vyučovania na záver každého ročníka. Škola určí obsah, rozsah, úroveň, kritéria hodnotenia,

formu prác a ich prezentácie, prípadne aj s prístupom verejnosti. Žiaci sa môžu zúčastňovať aj na súťažiach a prezentáciách vo svojom odbore na národnej a medzinárodnej úrovni.

4.4 Formy praktického vyučovania

Formami praktického vyučovania je Odborný výcvik

4.5 Zdravotné požiadavky na žiaka

Absolventi skupín študijných odborov 42, 45 vykonávajú odborné činnosti v poľnohospodárstve a na úseku technicko-hospodárskych činností lesného hospodárstva. Môžu vykonávať aj samostatné technické činnosti pri riadení, obsluhe a údržbe mechanizačných prostriedkov, pri opravách strojov a zariadení používaných v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a komunálnom hospodárstve. Uplatňujú sa ako technicko-hospodárski pracovníci pri zabezpečovaní ekonomických činností, pri riadení technicko-**hos**p**odárs**kych činností v oblasti záhradníckej výroby, vinohradníctva, vinárstva, ovocinárstva, služieb v agroturistike a služieb súvisiacich s rozvojom vidieckeho prostredia. Môžu zabezpečovať a riadiť činnosti súvisiace s chovom koní a psov pre pracovné, športové a iné účely, v oblasti ochrany životného prostredia, zvierat a ochrany, tvorby a obnovy krajiny, hygieny potravín živočíšneho pôvodu ai v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva. Pracujú vo výrobných i nevýrobných **p**revádzkach, podnikoch, družstvách, v laboratóriách, v zariadeniach poskytujúcich služby v **a**groturistike, v komunálnych službách**.**

Pri práci využívajú príslušnú techniku, mechanizačné prostriedky, stroje a zariadenia, technológie, technologické a výrobné postupy v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve. Môžu sa uplatniť pri zabezpečovaní ekonomických činností a pri organizácii a riadení pôdohospodárskej výroby a služieb.

Práca v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve je všeobecne fyzicky náročná, človek je vystavený významnej záťaži (chlad, hluk, vibrácie, zvýšené riziko úrazu). Prijatiu uchádzačov z hľadiska **z**dravotného stavu prekážajú závažné nervové choroby a poruchy pohybového ústrojenstva znemožňujúce fyzickú prácu, tiež záchvatové ochorenia. Posudzujú sa sklony k chorobám z prechladnutia, chorobám obličiek a močových ciest, reumatizmu a alergiám.

Uchádzač so zdravotným znevýhodnením pripojí vyjadrenie lekára so špecializáciou všeobecné lekárstvo o zdravotnej spôsobilosti študovať zvolený odbor.

Telesné postihnutie	*Pre väčšinu poľnohospodárskych a lesníckych odborov sa vyžaduje dobrý zdravotný stav uchádzačov, nenarušená po-hyblivosť. Zvýšené riziko pri práci (práca so strojmi) vyžaduje dobré zmyslové orgány, neprípustné sú ochorenia sprevádza-né záchvatmi.* *K vzdelávaniu v odbore sa v špecifických prípadoch vyjadruje lekár so špecializáciou v príslušnom odbore a zariadenia po-radenstva a prevencie.*
Mentálne postihnutie	*Skupiny študijných odborov 42, 45 nie sú vhodné pre žiakov s mentálnym postihnutím.*
Zrakové postihnutie	*V dôsledku zvýšeného rizika pri práci v lesnej a poľnohospo-dárskej výrobe nie sú študijné odbory 42 vhodné pre uchádza-čov s vážnymi poruchami zraku, slabšie poruchy zraku korigo-vané okuliarmi sú prípustné len pri splnení požiadaviek na BOZP.* *K vzdelávaniu v odbore sa v špecifických prípadoch vyjadruje lekár so špecializáciou v príslušnom odbore a zariadenia po-radenstva a prevencie.*

Sluchové postihnutie	*V dôsledku zvýšeného rizika pri práci v lesnej a poľnohospo-dárskej so strojmi, zariadeniami, elektrickými zariadeniami a zvieratami nie sú odbory 42 a 45 vhodné pre uchádzačov s vážnym sluchovým postihnutím. Menej závažné poruchy korigované kompenzačnými pomôckami sú prípustné len pri splnení požiadaviek na BOZP.* *K vzdelávaniu v odbore sa v špecifických prípadoch vyjadruje lekár so špecializáciou v príslušnom odbore a zariadenia po-radenstva a prevencie.*
Špecifické poruchy učenia	*Záleží od individuálneho prípadu, od typu poruchy a úrovne jej kompenzácie. Vzhľadom na vysoké nároky študijných odborov* *42, 45 na študijné predpoklady žiakov (technická predstavivosť, matematická zručnosť, čítanie a príprava technickej dokumentácie), treba zvážiť ich vhodnosť pre žiakov s dyslexiou, dysgrafiou a dyskalkúliou.* *K vzdelávaniu v odbore sa v špecifických prípadoch vyjadruje lekár so špecializáciou v príslušnom odbore a zariadenia poradenstva a prevencie.*
Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP)	*Žiakov zo SZP je vhodné integrovať do SŠ, pokiaľ sú fyzicky a psychicky spôsobilí na výkon príslušných povolaní. Integrácia musí zahŕňať ich aktivizáciu, motiváciu, pestovanie pozitív-neho vzťahu k práci, povolaniu, osvojenie pracovných návykov, rozvoj profesijných záujmov.* *V spolupráci školy s územnou samosprávou a ÚPSVaR mož**n**o získať pre žiakov príspevok na školské pomôcky, na cestovné, ubytovanie, stravovanie.*
Mimoriadne nadaní žiaci	*Je spoločensky prospešné, ak sa o tieto študijné odbory uchádzajú nadaní žiaci so záujmom o prácu v poľnohospodárstve, či lesnom hospodárstve. Výučba sa u nich môže organizovať formou individuálnych študijných plánov a programov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie (možnosť absolvovania odboru v skrátenom čase, príprava na ďalšie vzdelávanie v nadväznom študijnom odbore, prípadne príprava na podnikanie v relevantnej oblasti).*

4.6 Požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pri výchove a vzdelávaní

Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygiene práce a ochrana pred požiarom je neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania. V priestoroch určených na vyučovanie žiakov je potrebné utvoriť podľa všeobecne záväzných právnych predpisov podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a hygieny práce. Je nevyhnutné preukázateľne poučiť žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dodržiavanie týchto predpisov vyžadovať.

V priestoroch určených na praktické vyučovanie je potrebné podľa platných technických predpisov vytvoriť podmienky na bezpečnú prácu, dôkladne a jasne oboznámiť žiakov s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, s hygienickými predpismi, s technickými predpismi a technickými normami, s predpísanými technologickými postupmi, s pravidlami bezpečnej obsluhy technických zariadení, používaním ochranných prostriedkov a dodržiavanie týchto predpisov kontrolovať a vyžadovať.

Ak práca vyžaduje priamy dozor, musí osoba poverená priamym dozorom obsiahnuť všetky pracovné miesta žiakov tak, aby mohla pri ohrození zdravia žiaka bezprostredne zasiahnuť. Žiaci majú zakázané vykonávať práce so zvýšeným nebezpečenstvom.

Základnými podmienkami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa rozumie:

- dôkladne a preukázané oboznámenie žiakov s predpismi o BOZP, protipožiarnymi predpismi a s technologickými postupmi,
- používanie technického vybavenia, ktoré zodpovedá bezpečnostným a protipožiarnym predpisom,
- používanie ochranných pracovných prostriedkov podľa platných predpisov,
- vykonávanie stanoveného dozoru na pracoviskách žiakov, pričom sa vymedzia stupne dozoru nasledovne:

D o z o r

S t á l y d o z o r vyžaduje sústavnú prítomnosť osoby, poverenej dozorom, ktorá dohliada na dodržiavanie BOZP a pracovného postupu na pracovisku. Táto osoba musí zrakovo obsiahnuť všetky pracovné miesta tak, aby mohla bezpečne zasiahnuť v prípade porušenia BOZP V prípade, že osoba poverená vedením praktického vyučovania neobsiahne zrakom súčasne všetky pracovné miesta, je povinná ich sústavne kontrolovať. O bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci treba žiakov nevyhnutne poučiť pri práci pred každou novozačínajúcou činnosťou.

P r i a m y d o z o r vyžaduje trvalú prítomnosť osoby poverenej vedením praktického vyučovania žiakov na ich pracovisku. Všetky pracovné miesta musí osoba poverená priamym dozorom obsiahnuť zrakom z takého miesta a vzdialenosti, aby mohla po predchádzajúcej inštrukcii bezprostredne zasiahnuť v prípade porušenia bezpečnostných predpisov, pracovných pokynov alebo protipožiarnych zásad pri ohrození zdravia pri práci.

Stanovením príslušného stupňa dozoru je poverený vedúci zamestnanec v závislosti od charakteru práce, podmienok a tematického celku výučby.

Pri nástupe žiaka na štúdium sa vyžaduje:

1 Pracovné oblečenie
- Keprová čiapka
- Montérky
- Prešívaný kabát
- Pracovná obuv

2. Potvrdenie o vykonaní vstupnej lekárskej prehliadky o zdravotnej spôsobilosti na zvolený študijný odbor
   - Zakazuje sa nosenie „pírsingu“, dlhých vlasov, náušníc. Odbornú prax a praktické cvičenia budú žiaci vykonávať na určených pracoviskách (dielenských priestoroch, zmluvných pracoviskách) . Prvý deň nástupu do školy si žiak prinesie potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti od lekára.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci je zabezpečovaná v zmysle platnej legislatívy. Škola má spracovanú politiku BOZP, v rámci ktorej sú spracované ďalšie vnútorné predpisy, ktoré presnejšie upravujú hlavne tieto oblasti:

1. vykonávanie vstupných a opakovaných školení z predpisov na zaistenie BOZP v zmysle Projektov školenia, spracovaných pre jednotlivé ročníky, vedomosti overované testovou formou,
2. vykonávanie vstupných, periodických a výstupných lekárskych prehliadok žiakov je zabezpečované podľa osobitných požiadaviek a lekárom vykonávajúcim posúdenie zdravotnej spôsobilosti žiakov, sú predložené konkrétne kritéria, resp. činnosti, ktoré bude žiak vykonávať hlavne počas odbornej praxe a praktických cvičení,
3. prideľovanie osobných ochranných pracovných prostriedkov sa vykonáva bezplatne ale aj za spoluúčasti žiakov, hlavne pri špeciálnych OOPP (pilčícky oblek, ochranná prilba, zváračský oblek, zváračská ochranná maska) s tým, že tieto OOPP po ukončení štúdia zostávajú majetkom žiaka,
4. veľký dôraz je kladený na vykonávanie vstupných školení do jednotlivých tematických celkov odbornej praxe praktických cvičení, pričom sú vedomosti žiakov overované zväčša testovou formou, o čom sú záznamy archivované u technika BOZP. V rámci školenia sú žiaci oboznamovaní s Návodmi na obsluhu jednotlivých strojov a zariadení,
5. príkazné listy riaditeľa školy bližšie upravujú oblasti: Ochrana nefajčiarov – zákaz fajčenia v objektoch stredných škôl, Zákaz požívania alkoholických nápojov a spôsob kontroly, hlásenie udalostí, ktoré podliehajú takejto povinnosti,

6. plánované hromadné školské akcie sú dôsledne zabezpečované nie len z pohľadu pedagogického dozoru, ale aj z pohľadu zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia účastníkov- účastníci každej plánovanej akcie sú školení ku konkrétnemu obsahu akcie,
7. škola dôsledne dbá na to, aby počas vykonávania činností boli dodržané bezpečnostné opatrenia zaisťujúce správny telesný vývin (práce a pracoviská zakázané mladistvým zamestnancom, medzné hodnoty bremien pri ručnej manipulácii s nimi),
8. pri organizovaní školení a rôznych prednášok s cieľom zvýšenia právneho vedomia žiakov a zamestnancov školy úzko spolupracujeme s príslušnými orgánmi (ÚPSVaR, OKR PZ SR, Záchranná služba, ...),
9. uzavretá zmluva s poskytovateľom Pracovnej zdravotnej služby a výkon činností PZS v súlade s jej poslaním, vytvára predpoklady riadnej, správnej a úplnej preventívnej zdravotnej starostlivosti o zamestnancov školy, vrátane osvojovania si znalostí a zručností pri poskytovaní prvej pomoci,
10. vykonávanie odborných prehliadok a odborných skúšok technických zariadení je vykonávané v lehotách stanovených príslušnými normami, zistené nedostatky sú okamžite odstraňované.

4.7 Organizácia prijímacieho konania

Prijatie na vzdelávanie upravuje § 62 až § 71 zákona č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon). Škola prijíma žiakov na štúdium do 1. ročníka štvorročného štúdia na základe:

- prospechu na základnej škole,
- výsledku prijímacej skúšky,
- výsledku z testovania 9,

Uchádzač sa prihlasuje na štúdium písomne – prihláškou prostredníctvom ZŠ

4.8 Spôsob a podmienky priebehu a ukončovania vzdelávania na stredných odborných školách, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Úspešným absolvovaní školského vzdelávacieho programu môže žiak získať:

úplné stredné odborné vzdelanie, ak úspešne ukončil posledný ročník štvorročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej odbornej škole. Odborné vzdelávanie a príprava sa ukončuje *maturitnou skúškou*. Cieľom maturitnej skúšky je overenie vedomostí, zručností a kompetencií žiakov v rozsahu učiva určeného katalógom výkonových a obsahových štandardov ŠVP, ktoré sú zároveň vzdelávacími štandardmi tohto štátneho vzdelávacieho programu. Maturitná skúška sa skladá z internej a externej časti. Externá časť maturitnej skúšky sa koná cez písomný test. Interná časť maturitnej skúšky sa koná formou písomnou, ústnou, praktickou, predvedením komplexnej úlohy, obhajoby komplexnej odbornej práce alebo projektu, popr. úspešnej súťažnej práce, realizácie a obhajoby experimentu alebo kombináciou rôznych foriem. Odborná zložky maturitnej skúšky sa člení na teoretickú a praktickú časť. Maturitná skúška sa koná v riadnom alebo mimoriadnom skúšobnom období v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Maturitnú skúšku žiak koná pred predmetovou maturitnou komisiou. Klasifikácia žiaka na maturitnej skúške je vyjadrená stupňom prospechu alebo percentom úspešnosti. Žiak úspešne zložil maturitnú skúšku, ak úspešne zložil maturitnú skúšku zo všetkých predmetov maturitnej skúšky. Celkové hodnotenie maturitnej skúšky vychádza z klasifikácie jej písomnej, praktickej a ústnej časti.

5 PROFIL ABSOLVENTA

5.1 Charakteristika absolventa

Absolvent štvorročného študijného odboru 4556 K operátor lesnej výroby po ukončení štúdia úspešne vykonanou maturitnou skúškou je kvalifikovaný pracovník so širokým odborným profilom, schopný samostatne vykonávať riadiace, odborné technické a technologické činnosti v odvetví lesníctva. Získava prvú kvalifikáciu na úrovni úplného stredného odborného vzdelania. Po ukončení prípravy vie posúdiť vhodnosť nasadenia a využitia lesných strojov a zariadení v pestovateľskej činnosti, ťažbe, sústreďované dreva (ďalej len lesné stroje a zariadenia) a zvoliť vhodné pracovné postupy. Vie čítať jednoduché strojárske výkresy a schémy a využívať ich pri opravách strojov a zariadení. Vie rozlišovať technické materiály, vhodne ich používať a vykonávať základné práce pri ich ručnom a strojovom obrábaní. Pozná hlavné dreviny a vie makroskopicky určiť druh dreva.

Je pripravený na výkon samostatných technických činností pri riadení, obsluhe a údržbe mechanizačných prostriedkov a zabezpečovaní technologických postupov pri opravách strojov a zariadení používaných v lesnom hospodárstve a komunálnej technike. Ako samostatný technicko-hospodársky pracovník pri zabezpečovaní ekonomických činností v malom a strednom podniku. Ovláda stroje a zariadenia vrátane obsluhy hydraulických, pneumatických a jednoduchých elektrických obvodov, realizovať správne pracovné postupy progresívnou technológiou v rôznych výrobných podmienkach a posúdiť dôsledky pri ich nedodržaní.

Absolvent vie robiť práce spojené s demontážou a montážou týchto strojov a zariadení, riadiť a kontrolovať pracovné postupy v ťažbe, sústreďovaní a odvoze dreva v manipulácii a v pestovateľskej činnosti pri súčasnom uplatňovaní zásad efektívnosti výroby. Vie udržiavať a nastavovať tieto stroje a robiť na nich menšie prevádzkové opravy a zabezpečovať ich prevádzkovú spoľahlivosť. Vie riadiť traktor, hydraulickú ruku, nákladné autá a vie k nim pripájať prívesy a návesy.

Orientuje sa v základných vzťahoch svojho odvetvia výroby k životnému prostrediu a v zásadách jeho ochrany pred možnými negatívnymi vplyvmi. Vie svoju pracovnú činnosť pri plnení pracovných úloh vykonávať tak, aby nepoškodil životné a prírodné prostredie, ale naopak prispieval k jeho zlepšovaniu. Pri práci dodržuje zásady a predpisy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Dodržuje predpisy protipožiarnej ochrany a vie používať protipožiarne zariadenia.

Odborná príprava v študijnom odbore vytvára predpoklady na to, aby absolvent po príslušnej odbornej praxi mohol obsluhovať zložité viacúčelové stroje a zariadenia v pestovateľskej činnosti, ťažbe, sústreďovaní a odvoze dreva, v manipulácii na skladoch dreva a stroje na údržbu lesných ciest. Zamestnávateľ vyžaduje, aby okrem vodičského preukazu na traktor mal oprávnenie aj na vedenie nákladných áut.

Odborná príprava v tomto študijnom odbore vytvára tiež predpoklady na to, aby absolvent po príslušnej praxi mohol využívať návrhy a podávať návrhy na zvyšovanie efektívnosti výroby, zvyšovanie produktivity práce, iniciatívne sa podieľať na novátorských a zlepšovateľských aktivitách, posudzovať priame i nepriame vplyvy svojej výrobnej činnosti na životné prostredie a zaujímať k nim zodpovedné stanoviská na ich riešenie.

V rámci pracovnej pozície sú na absolventa kladené vysoké požiadavky na logický úsudok, priestorové videnie, rozlišovanie zvuku, schopnosť pracovať v tíme a schopnosť sociálneho kontaktu, praktické myslenie, prispôsobivosť, flexibilitu, sebakontrolu, sebaovládanie, samostatnosť.

Má uvedomelý vzťah k životnému prostrediu, chápe jeho význam pre zdravý, harmonický a všestranný rozvoj ľudskej osobnosti a aktívne sa podieľa na jeho tvorbe a ochrane. Absolvent má správne predstavy o zmysle života mladého človeka. Je mu vlastný životný optimizmus a zmysel pre spoločenský život a pokrok.

Pozná základy prírodných a technických vied. Rozumie prírodným zákonom, pozná základný princíp automatizácie a programovania, súčasného aj perspektívneho využitia počítačov a rozvoja elektronizácie.

Pri výbere odboru z hľadiska zdravotného stavu uchádzača prekážajú poruchy obmedzujúce funkciu nosného a pohybového systému, choroby chrbtice, ťažké, stredné i ľahké skoliózy, stavy po vrodených chybách chrbtice, chronické a alergické ochorenia kože, najmä rúk, lakťových oblastí, precitlivenosť na mechanické, kovové prírodné dráždidlá, živicu a prašné prostredie pri ťažbe. Ďalej prekážajú chronické a alergické ochorenia dýchacích orgánov, choroba srdca a ciev, poruchy zraku, zápalové ochorenia močových ciest, chronické ochorenia zažívacieho ústrojenstva, poruchy funkcie pečene, ochorenia metabolické, ochorenia nervové, najmä vážne ochorenie sprevádzané poruchami pohybových funkcií a koordinácie, záchvatové stavy.

Absolvent vie efektívne a hospodárne nakladať s energiami a materiálmi a činnosti vykonáva v súlade so zásadami bezpečnosti ochrany zdravia pri práci a ochrany pred požiarom. Vie riadiť traktor, motorové vozidlo skupiny A,B a C v súlade so zásadami bezpečnej jazdy. Orientovať sa na trhu práce, aktívne komunikovať, využívať informačné a komunikačné technológie.

Absolvent je pripravený na výkon riadiacich odborných činností, pre ktoré je podmienkou získanie úplného stredného odborného vzdelania v lesníctve, ktoré mu umožní zabezpečovať riadiace činnosti v oblasti lesnej výroby s ohľadom na ekonomiku a ekológiu výroby .

Absolvent má mať pre kvalifikovaný výkon týchto činností potrebné všeobecné vzdelanie, znalosť aspoň jedného cudzieho jazyka a široký odborný profil. Je dostatočne adaptabilný aj v príbuzných odboroch, schopný aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti pri samostatnom riešení pracovných problémov, schopný pracovať v tíme, aktívne komunikovať a podieľať sa na organizácii a riadení pracoviska, sústavne sa vzdelávať, ovládať dôležité výkonové zručnosti, konať v súlade s právnymi normami spoločnosti a zásadami etiky a demokracie. Zároveň je schopný uplatňovať moderné metódy, technológie a štýl práce, logické myslenie, samostatnosť, zodpovednosť a iniciatívu. Absolvent je pripravovaný v súlade s medzinárodnými štandardami (jazykové, počítačové). Má predpoklady na ďalší odborný, profesionálny i osobnostný rozvoj, inováciu práce i prehlbovanie vedomostí a zručností. Je naklonený a otvorený novým trendom a metódam v danej profesii.

Absolvent má predpoklady konať cieľavedome, rozvážne a rozhodne v súlade s právnymi predpismi spoločnosti, zásadami vlastenectva, humanizmu a demokracie. Predpokladá sa jeho schopnosť samostatného ďalšieho rozvoja a štúdia odboru na základe získaných vedomostí vo všeobecnovzdelávacích i odborných predmetoch. Príprava je zameraná aj na pomaturitné, vyššie a vysokoškolské štúdium.

Po ukončení štúdia získava absolvent výučný list, vysvedčenie o maturitnej skúške. Absolvuje kurzy na obsluhu univerzálneho kolesového traktora, lesného kolesového traktora, lesného pásového vyťahovača, vývoznej kolesovej súpravy, hydraulickej ruky, krovinorezu, motorovej píly, kurz vedenia motorových vozidiel a kurz zvárania. Môže pokračovať v štúdiu na vysokej škole.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami:

5.2 Kompetencie absolventa

Absolvent študijného odboru po absolvovaní vzdelávacieho programu disponuje týmito kompetenciami:

5.2.1 Všeobecné kompetencie

Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti

Absolvent vie:

• vyjadrovať a zdôvodňovať svoje názory,
• reprodukovať a interpretovať prečítaný alebo vypočutý text v materinskom a cudzom jazyku,
• podať výklad a popis konkrétneho objektu, veci alebo činnosti,
• vyjadrovať sa nielen podrobne a bohato, ale aj krátko a výstižne,
• vedieť samostatne rozhodovať o úprave informačného materiálu vzhľadom na druh oznámenia a širší okruh užívateľov,
• štylizovať listy (formálne, neformálne), informačné útvary (inzerát, oznam), vyplňovať formuláre (životopis, žiadosť),
• navrhovať návody k činnostiam, písať odborné materiály a dokumenty v materinskom a cudzom jazyku,
• osvojovať si grafickú a formálnu úpravu písomných prejavov,
• spracovávať písomné textové informácie (osnova, výpisky, denník) a materiály podľa účelu oznámenia a s ohľadom na potreby užívateľa,
• orientovať sa, získavať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolaní,
• vyhľadávať a využívať jazykové a iné výrazové prostriedky pri riešení zadaných úloh a tém v cudzom jazyku,
• vedieť prijímať a tvoriť text, chápať vzťahy medzi rečovou situáciou, témou a jazykovým prejavom v materinskom a cudzom jazyku,
• rozlišovať rôzne druhy a techniky čítania, ovládať orientáciu sa v texte a jeho rozbor z hľadiska kompozície a štýlu v materinskom a cudzom jazyku,
• ovládať operácie pri práci s počítačom,

• pochopiť a vyhodnocovať svoju účasť na procese vzdelávania a jeho výsledku, ktorý zabezpečuje právo voľného pohybu občana žiť, študovať a pracovať v podmienkach otvoreného trhu práce,
• pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie včítane možnosti učenia sa formou on-line,
• oboznámiť sa s motivačnými vzdelávacími programami, ktoré sú zamerané na riešenie problémov a poskytovanie prístupných príležitostí pre celoživotné vzdelávania, ktoré vytvára možnosť virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami.

Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti

Absolvent vie:

• významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti, vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty, formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
• overovať a interpretovať získané údaje,
• rozhodovať o princípoch kontrolného mechanizmu,
• rozvíjať aktivitu, samostatnosť, sebapoznanie, sebadôveru a reproduktívne, konštruktívne myslenie,
• samostatne predkladať návrhy na výkon práce, za ktorú je zodpovedný,
• predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
• ovládať základy modernej pracovnej technológie a niesť zodpovednosť za prácu v životnom prostredí, jeho ochranu, bezpečnosť a stratégiu jeho rozvoja,
• samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, niesť zodpovednosť aj za prácu druhých,
• vytvárať, objasňovať a aplikovať hodnotový systém a postoje,
• určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
• stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie a životných podmienok,
• plniť plán úloh smerujúci k daným cieľom a snažiť sa ich vylepšovať formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
• overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
• mať zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu, starať sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, byť si vedomí dôsledkov nezdravého životného štýlu a závislostí,
• prijímať a plniť zodpovedne dané úlohy,
• predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
• prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Absolvent vie:

• objasňovať formou systematického poznávania najzávažnejšie rysy problémov, využívať za týmto účelom rôzne všeobecne platné pravidlá,
• získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie vzťahujúce sa priamo k objasneniu neznámych oblastí problému,
• zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,
• určovať najzávažnejšie rysy problému, zvažovať rôzne možností riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobejších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
• vedieť vybrať vhodné postupy pre realizáciu zvoleného riešenia a dodržiavať ho,
• poskytovať ľuďom informácie (oznamovanie, referovanie, rozprávanie, vyučovanie),
• vedieť ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
• spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

5.2.2 Kľúčové kompetencie

„Kľúčové kompetencie sú tie, ktoré potrebujú všetci ľudia na svoje osobné naplnenie a rozvoj, zamestnateľnosť, sociálne začlenenie, udržateľný životný štýl, úspešný život v spoločnosti, ktorá žije v mieri, pre riadenie života so zodpovedným prístupom ku zdraviu a aktívne občianstvo. Všetky kľúčové kompetencie sa považujú za rovnako dôležité. Každá z nich prispieva k úspešnému životu v spoločnosti. Kompetencie možno využívať v mnohých rôznych súvislostiach a rozličných kombináciách. Prekrývajú sa a nadväzujú na seba; aspekty, ktoré sú podstatné v jednej oblasti, zvyčajne podporujú kompetencie aj v ďalšej oblasti. V súlade s Odporúčaním rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie má absolvent úplného stredného odborného vzdelávania v rámci teoretického a praktického vyučovania nadobudnúť schopnosť rozvíjať tieto kľúčové kompetencie v nasledujúcich opisoch:

a) Gramotnosť je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- pochopiť obsah textu (vrátane tabuliek, grafov a schém), v texte vyhľadať explicitne i implicitne vyjadrené informácie a usporiadať ich podľa významu a dôležitosti;
- dostatočne jasno a plynulo vyjadriť svoje myšlienky s rôznym cieľom vzhľadom na komunikačnú situáciu;
- sformulovať vlastný názor a pomocou jednoduchých argumentov ho obhájiť;
- začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na určitú tému;
- aktívne zapojiť do diskusie na jemu blízku všeobecnú a odbornú tému; - dodržiavať zásady

spoločenskej komunikácie;
- vytvoriť jednoduchý formálne upravený a ucelený text s rôznym cieľom a vzhľadom na komunikačnú situáciu.

b) Viacjazyčnosť je kompetencia, ktorá vymedzuje schopnosť používať rozličné jazyky na vhodnú a účinnú komunikáciu v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí. Ide o schopnosti sprostredkúvať informácie medzi rôznymi jazykmi a médiami. Pokiaľ je to vhodné, môže zahŕňať zachovanie a ďalší rozvoj kompetencií v materinskom jazyku, ako aj osvojenie si úradného jazyka (jazykov) danej krajiny. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť slovným spojeniam a najbežnejšej slovnej zásobe vzťahujúcej sa k oblastiam, ktoré sa ho bezprostredne týkajú. Chápe zmysel krátkych, jasných a jednoduchých správ;
- čítať veľmi krátke jednoduché texty, vie nájsť konkrétne predvídateľné informácie v jednoduchom každodennom materiáli, ako sú napríklad prospekty, jedálne lístky alebo časové harmonogramy, a rozumie krátkym jednoduchým osobným e-mailom a SMS;
- komunikovať v bežných situáciách vyžadujúcich jednoduchú a priamu výmenu informácií o známych témach a činnostiach. Dokáže zvládnuť veľmi krátku spoločenskú konverzáciu, dokonca aj keď zvyčajne dostatočne nerozumie natoľko, aby ju sám udržiaval;
- používať viacero slovných spojení a viet na jednoduchý opis vlastného vzdelania a terajšej alebo nedávnej práce;
- napísať krátke jednoduché správy vzťahujúce sa na jeho bezprostredné potreby.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve Matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie a porozumenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Kompetencia vo vede sa vzťahuje na schopnosť vysvetliť prírodné javy pomocou základných vedomostí a metodiky vrátane pozorovania a experimentovania s cieľom klásť otázky a odvodiť závery podložené dôkazmi. Kompetencie v technológii a inžinierstve sa chápu ako uplatňovanie daných vedomostí a metodiky ako odpovedí na vnímané ľudské túžby a potreby. Kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve zahŕňa porozumenie zmenám spôsobeným ľudskou činnosťou a zodpovednosti občana ako jednotlivca. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- aplikovať základné matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;
- používať technické nástroje a prístroje, využívať technické a vedecké informácie a dodržiavať zásady bezpečnosti doma a v práci;
- zaujímať sa o etické otázky a zásady environmentálnej udržateľnosti, aktívne uplatňovať zásady environmentálnej udržateľnosti doma a v práci.

d) Digitálna kompetencia zahŕňa sebaisté, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho

obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- chápať, ako digitálne technológie môžu prispievať ku komunikácii, tvorivosti a inovácii a poznať, aké príležitosti, obmedzenia, vplyvy a riziká predstavujú;
- pristupovať k digitálnemu obsahu, používať ho, filtrovať, hodnotiť, tvoriť a zdieľať digitálny obsah;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať umelú inteligenciu alebo roboty;
- chápať všeobecné zásady vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych softvérov a sietí.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- reálne posudzovať svoje fyzické a duševné možnosti, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o sebe z rôznych uhlov pohľadu;
- vyjadriť presvedčenie vo svoju schopnosť zvládnuť prekážky pri dosahovaní cieľa;
- odovzdať svoju prácu načas;
- pracovať na tvorbe konsenzu s cieľom dosiahnuť cieľ skupiny;
- identifikovať možné zdroje učenia sa (napr. knihy, internet) a s minimálnou pomocou vybrať najspoľahlivejšie informácie;
- preukázať, že rozmýšľa o tom, či informácie, ktoré používa, sú správne.

f) Občianska kompetencia je schopnosť konať ako zodpovedný občan a v plnej miere sa zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote, a to opierajúc sa o znalosť sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr, ako aj o chápanie celosvetového vývoja a udržateľnosti. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- zaobchádzať so všetkými ľuďmi s rešpektom, odhliadnuc od ich príslušnosti ku kultúre alebo sociokultúrnemu postaveniu;
- diskutovať o tom, čo sa dá urobiť a ako pomôcť, aby sa z komunity stalo lepšie miesto; - porozumieť, prečo má každý zodpovednosť za uplatňovanie práv a slobôd druhých;
- vysvetliť, prečo ľudia majú byť ostražití a prečo sa majú chrániť pred propagandou;
- kriticky uvažovať o rizikách spojených so znečisťovaním životného prostredia.

g) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu zahŕňa chápanie a rešpektovanie toho, ako sa myšlienky a význam kreatívne vyjadrujú a šíria v rôznych kultúrach a prostredníctvom rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem. Zahŕňa rozvoj a vyjadrovanie vlastných názorov a schopnosť

identifikovať svoje miesto alebo úlohu v spoločnosti rôznymi spôsobmi a v rôznych kontextoch. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- nadviazať kontakty s inými ľuďmi s cieľom spoznať ich kultúru, tradície a pohľad na svet;
- vyjadriť názor, že kultúrna rôznorodosť v rámci spoločnosti by mala byť vnímaná a hodnotená pozitívne;
- poznať miestnu, regionálnu, národnú a európsku kultúru a jej prejavy vrátane tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako môže ovplyvňovať názory jednotlivca.

5.2.3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti:

Absolvent vie:

- používať odbornú terminológiu v danom odbore,
- vysvetliť biologickú, chemickú, fyziologickú podstatu procesov prebiehajúcich v organizmoch rastlín a zvierat, v populáciách a ekosystémoch,
- popísať základné prírodné javy, súvisiace s vegetačnými činiteľmi prostredia, a vplyv meteorologických a klimatických faktorov na tieto javy,
- charakterizovať dreviny
- ovládať technológie konvenčného a ekologického pestovania drevín
- diagnostikovať najčastejšie a významne rozšírené prejavy chorôb, škodcov, škodlivé činitele poškodzujúce dreviny
- definovať princípy preventívnych opatrení a poznať ochranu drevín
- rozlišovať a popísať bežné druhy materiálov, preparátov, surovín, strojových súčiastok, mechanizmov, základy zloženia
- popísať a určiť základné druhy hospodárskych a priemyselných hnojív, ovládať zásady ich aplikácie vo vzťahu k životnému prostrediu,
- pomenovať základné vlastnosti rastlinných produktov, spôsoby ich úpravy, uchovávania, skladovania a distribúcie,
- vysvetliť princíp práce mechanizmov,
- popísať nadväznosť a fungovanie strojov a zariadení používaných v technologických procesoch pestovania drevín, ťažbe drevín, odvoze a sústreďovaní,
- vysvetliť správne používanie mechanizmov lesnej výrobe ,
- aplikovať vhodné postupy pri základnej údržbe a menších opravách strojov a zariadení,
- popísať a aplikovať systém riadenia prác v komunálnych službách miest a obcí,
- uplatniť zásady hygieny, bezpečnosti ochrany zdravia pri práci, ochrany pred požiarom a ochrany životného prostredia v technológiách pestovania, drevín,
- uplatniť zásady efektívneho a hospodárneho využívania energií, surovín, materiálov, strojov a zariadení,

- zhodnotiť možné riziká a zdroje negatívnych vplyvov na ekológiu a životné prostredie, vyplývajúcich z používaných technológií a predchádzať im,
- aplikovať základné právne poznatky pri podnikaní a to v právnych, pracovno-právnych a občianskych vzťahoch,
- používať informačno-komunikačné technológie, pracovné návody, katalógy, mapy, technickú dokumentáciu, odbornú literatúru.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- riadiť, usmerňovať a kontrolovať procesy výroby, služieb vo vlastnej podnikateľskej činnosti, na vyčlenených pracoviskách podľa pokynov v lesnej výrobe,
- docieliť kvalitné výsledky v danom odbore v súlade s uplatňovaním ekologických a environmentálnych princípov ochrany životného prostredia, ochrany a tvorby krajiny a so zreteľom na zákonitostí živých organizmov,
- vytvoriť optimálne prostredie pre dreviny
- vykonávať preventívne opatrenia,
- ovládať obsluhu technologických zariadení,
- vykonávať ošetrovanie a údržbu prístrojov, strojov, zariadení a liniek, prípadne povolené opravy,
- dokázať zvoliť najefektívnejší pracovný postup pri vykonávaní pracovných operácií,
- riadiť traktor,
- riadiť motorové vozidlo skupiny A, B a C
- ovládať prácu s informačno-komunikačnými technológiami a špecifickými softwarmi, s odbornou a technickou dokumentáciou,
- vyhotoviť záznamy, evidenciu, štatistiku, výkazníctvo,
- postupovať v zmysle zásad hygieny, bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri práci, ochrany pred požiarom a ochrany životného prostredia,
- postupovať hospodárne pri manipulácii s materiálmi, energiou, strojmi a zariadeniami,
- docieliť dodržiavanie technologickej a pracovnej disciplíny,
- vykonávať kvalifikovane odborné práce, racionálne riešiť problémové situácie,
- postupovať v súlade s normami, parametrami požadovanej kvality procesov, výrobkov alebo služieb,
- ovládať právne normy v podnikaní vo svojom odbore.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- dôslednosťou a zodpovednosťou pri riešení pracovných povinností,

- samostatnosťou pri práci, samostatným riešením bežných úloh,
- manuálnou zručnosťou v činnostiach konkrétneho odboru,
- kreatívnym myslením,
- schopnosťou integrácie a adaptability,
- organizačnými a komunikatívnymi vlastnosťami,
- prispôsobivosťou v nových pracovných podmienkach,
- vhodným sociálnym správaním a prejavmi,
- sebadisciplínou a mobilitou,
- potrebnou dávkou sebadôvery a pozitívnym prístupom k povinnostiam.

6 UČEBNÝ PLÁN

6.1 Rámcový učebný plán pre 4 - ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania-

4556 K operátor lesnej techniky

Cieľové zložky vzdelávania	**Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe11 za štúdium**	**Minimálny celkový počet hodín za štúdium**
Všeobecné vzdelávanie	**46**	**1472**
Odborné vzdelávanie	**62**	**1984**
Disponibilné hodiny	**24**	**768**
CELKOM	**132**	**4224**
Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	**Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium**	**Minimálny celkový počet hodín za štúdium**
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	**46**	**1472**
Jazyk a komunikácia ***slovenský jazyk a literatúra*** ***prvý cudzí jazyk***	**24**	**1088**
Človek a hodnoty **etická výchova/náboženská výchova**	**2**	**64**

Človek a spoločnosť **dejepis** **občianska náuka**	**5**	**160**
Človek a príroda **fyzika** **chémia** **biológia** **geografia**	**3**	**96**
Matematika a práca s informáciami **matematika** **informatika**	**6**	**192**
Zdravie a pohyb **telesná a športová výchova**	**6**	**192**
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	**62**	**1984**
Teoretické vzdelávanie	**18**	**576**
Praktická príprava	**44**	**1408**
Disponibilné hodiny	**24**	**768**
SPOLU	**132**	**4224**
Účelové kurzy/učivo		
Kurz pohybových aktivít v prírode		
Kurz na ochranu života a zdravia		
Účelové cvičenia		
Účelový kurz podľa výberu		
Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33- 35)		

Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4- ročné študijné odbory

s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania:

a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.

b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 132 hodín, maximálne 140 hodín. Výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.

d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy. Delenie žiakov na skupiny sa uskutočňuje v predmete INF, ANJ, NEJ, OVY. V prípade odbornej praxe sa vytvárajú skupiny podľa platnej legislatívy. Pr e odbor operátor lesnej techniky je počet žiakov na jedneho majstra OVY 10.

e) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.

f) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.

g) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1. a 2. Ročníku a minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. a 4. ročníku.

h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ sú predmety náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou. Predmet náboženská výchova sa nehodnotí, na vysvedčení sa uvádza absolvoval.

i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis a občianska náuka.

k) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.

l) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Výučba matematiky sa realizuje s dotáciou minimálne 1 hodiny týždenne v každom ročníku. V technických študijných odboroch sa výučba matematiky realizuje v rozsahu minimálne 1,5 hodiny týždenne v každom ročníku. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.

m) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do maximálne dvojhodinových celkov.

n) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.

o) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.

p) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) odbornej praxe alebo odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. V študijných odboroch možno okrem vysvedčenia o maturitnej skúške vydať aj výučný list. Výučný list sa vydáva po absolvovaní najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1 200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik alebo odborná prax. Počet žiakov na jedného učiteľa alebo majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.

q) Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie, sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciáciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne.

r) Účelové kurzy sa môžu realizovať v rámci časovej rezervy v školskom roku alebo v rámci praktickej prípravy, ak konkrétny kurz priamo súvisí s obsahom učiva predmetu odborný výcvik.

s) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín, resp. 5 dní pri realizácii internátnou formou. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz. Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa 1. ročníku štúdia (so zameraním na zimné športy) a v 2. ročníku štúdia (so zameraním na letné športy).

6.2 Tabuľka prevodu rámcového učebného plánu ŠVP na učebný plán ŠkVP študijného odboru operátor lesnej techniky

Kategória a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín celkom	Počet týž. vyučovacích hodín celkom	Disponibilné hodiny
Jazyk a komunikácia	**24**	**31**	**7**
Slovenský jazyk a literatúra	12	14	2
Cudzí jazyk	12	17	5
Človek a hodnoty	**2**	**2**	**0**
Etická výchova/ náboženská výchova	2	2	0
Človek a spoločnosť	**5**	**5**	**0**
Dejepis	2	2	0
Občianska náuka	3	3	0
Človek a príroda	**3**	**3**	**0**
biológia	3	3	0
Matematika a práca s informáciami	**6**	**8**	**2**
matematika	6	6	0
Informatika	0	2	2
Zdravie a pohyb	**6**	**6**	**0**
Telesná a športová výchova	6	6	
Disponibilné hodiny všeobecno- vz.			9
Teoretické vzdelávanie	**18**	**31**	**13**
Ekonomika	4		
Náuka o lesnom prostredí	5		
Strojníctvo	3		
Technológia lesnej výroby	8		
Stroje a zariadenia	5,5		
Motorové vozidlá	1,5		
Elektrotechnika	1		
Náuka o materiáloch	1		
Traktory a automobily	2		
Praktická príprava	**44**	**48**	**4**
Disponibilné hodiny teoret.vz. a praktická			17
Celkové využitie disponibilných hodín	24	26	3
	Všeobecné	9	
	Teoretická	13	
	Praktická p.	4	
Účelové kurzy			
Ochrana života a zdravia		18 hodín	
Lyžiarsko-výcvikový kurz		5 dní	
Účelové cvičenia		24 hodín	

6.3 Učebný plán študijného odboru 4556 K operátor lesnej techniky platný od 01.09.2025

Kód a názov ŠVP	45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka II.				
Kód a názov študijného odboru	**4556 K operátor lesnej techniky**				
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 354				
Dĺžka štúdia	4 roky				
Forma štúdia	denná				
Druh školy	štátna				
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk				
Kategórie a názvy vyučovacích predmetov	**Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku**				
	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**Spolu**
Všeobecnovzdelávacie predmety	**18**	**14**	**10**	**12**	**54**
slovenský jazyk a literatúra	3	3	3	4	13
cudzí jazyk a)	4	4	4	5	17
etická výchova/náboženská výchov b)	1	1	-	-	2
dejepis	1	1	-	-	2
občianska náuka	1	1	1	-	3
biológia	2	-	-	-	2
fyzika	-	1	-	-	1
matematika	2	1	1	2	6
informatika a)	2	-	-	-	2
telesná a športová výchova c)	2	2	1	1	6
Odborné predmety	**15**	**20**	**23**	**21**	**79**
Náuka o lesnom prostredí	3	-	2	-	5
Strojníctvo	3	-	-	-	3
Technológia lesnej výroby	-	3	2	3	8
Stroje a zariadenia	-	1,5	2,5	1,5	5,5
Ekonomika	1	-	1,5	1,5	4
Motorové vozidlá	-	1,5	-	-	1,5
Elektrotechnika	1	-	-	-	1
Náuka o materiáloch	1	-	-	-	1
Traktory a automobily	-	-	1	1	2
odborný výcvik a)	6	14	14	14	46
Spolu	**33**	**34**	**33**	**33**	**133**
Účelové kurzy					
Kurz na ochrana života a zdravia e)			18		
Kurz pohybových aktivít v prírode f)	30				
Účelové cvičenie e)	6	6	6	6	

Prehľad využitia týždňov

Činnosť	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33	33	30
Maturitná skúška	-	-	-	1
Časová rezerva(účelové kurzy, opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie ai.)	7	6	6	6
Účasť na odborných akciách	-	1	1	-
Spolu týždňov	40	40	40	37

poznámky k učebnému plánu:

a) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa súčasne platnej legislatívy.
b) Predmety etická výchova/náboženská výchova nie sú klasifikované, na vysvedčení a v katalógovom liste žiaka sa uvedie „absolvoval/-a“.
c) Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov.
d) Žiaci v každom ročníku absolvujú exkurzie (1 až 2 dni v školskom roku) na prehĺbenie, upevnenie a rozšírenie poznatkov získaných v teoretickom vyučovaní. Exkurzie sú súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Pripravuje a vedie ich učiteľ, ktorého vyučovací predmet najviac súvisí s obsahom exkurzie.
e) Povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov učebných odborov stredných odborných škôl v SR je učivo „Ochrana života a zdravia“. Obsah učiva sa realizuje účelovými cvičeniami a samostatným kurzom na ochranu života a zdravia. Samostatný kurz je organizovaný v 3. ročníku.
f) V 1. ročníku je súčasťou vyučovania týždenný Kurz pohybových aktivít v prírode zameraný na zimné športy. Lyžiarsko-výcvikový kurz sa organizuje v rozsahu 5 dní (6 hodín denne) v 1. ročníku. Účelové cvičenia a kurzy sa realizujú v rámci sedemtýždňovej časovej rezervy v školskom roku.

6.4 Kurzy

Žiak počas trojročného štúdia absolvuje nasledovné kurzy v rámci plnenia jednotlivých tematických celko**v:**

Druh kurzu	Podmienky	Výkonové štandardy	Obsahové štandardy
KURZ PRÁCE S RUČNOU MOTOROVOU REŤAZOVOU PÍLOU	**Podmienkou absolvovania kurzu je zdravotná spôsobilosť a vek, ktorý ustanovujú platné právne predpisy.**	**Absolvent má : - uplatniť platné predpisy, - popísať konštrukciu a zloženie motorových píl, ich funkčné časti,**	**Platné všeobecno-záväzné právne predpisy Poznanie platných právnych predpisov je zásadnou podmienkou úspešného absolvovania kurzu. Pracovné oblečenie, ochranné pomôcky a prostriedky pri manipulácii s motorovou pílou. Motorová píla, manipulácia s motorovou pílou Zloženie konštrukcia a činnosť motorovej píly, manipulácia s motorovou pílou s dodržaním pravidiel bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri práci. Technologické postupy**

			Nácvik bezpečnej manipulácie s motorovou pílou. Nácvik pílenia a odvetvovania stromov. Hodnotenie výsledkov práce. Prevencia úrazov, prvá pomoc.
KURZ PRÁCE S KROVINOREZOM		**Absolvent má :** **- uplatniť platné predpisy,** **- popísať konštrukciu a zloženie krovinorezov, ich funkčné časti,** **- ovládať technológiu práce s krovinorezmi v rôznych podmienkach,** **- postupovať v súlade so zásadami bezpečnej a hygienickej práce,** **- poskytnúť prvú pomoc pri úrazoch.**	**Platné všeobecno-záväzné právne predpisy** **Uplatňovanie všeobecno-záväzných právnych predpisov ich dodržiavanie je podmienkou úspešného absolvovania kurzu. Pracovný odev a obuv. Ochranné pomôcky a prostriedky.** **Motorová píla, manipulácia s motorovou pílou** **Zloženie konštrukcia a činnosť motorovej píly, manipulácia s motorovou pílou s dodržaním pravidiel bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri práci.** **Technologické postupy** **Nácvik bezpečnej manipulácie s motorovou pílou. Nácvik pílenia a odvetvovania stromov. Hodnotenie výsledkov práce. Prevencia úrazov, prvá pomoc.**
KURZ OBSLUHY UNIVERZÁLNYCH KOLESOVÝCH TRAKTOROV V SÚSTREĎOVANÍ DREVA (UKT)	**Kurz umožní rozšírenie odborného profilu absolventa. Vyžaduje dobrý zdravotný stav uchádzačov, vek 18 rokov a vodičský preukaz skupiny T.**	**Absolvent má:** **- uplatniť platné právne predpisy,** **- popísať konštrukciu a zloženie UKT,** **- ovládať technológiu práce s UKT v rôznych pracovných podmienkach,** **- postupovať v súlade so zásadami OBP a hygieny práce,** **- poskytnúť prvú pomoc pri úrazoch.**	**Platné všeobecno-záväzné právne predpisy** **Ovládanie platných právnych noriem pri technológii práce s UKT v rôznych pracovných podmienkach je podmienkou úspešného absolvovania kurzu. Je nevyhnutné poznať pracovný odev, obuv, ochranné pomôcky a prostriedky.** **UKT** **Kurz obsluhy univerzálnych traktorov v sústreďovaní dreva si vyžaduje poznať zloženie UKT, technologické postupy a dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany pred požiarom.** **Technologické postupy prác pri sústreďovaní dreva s UKT** **Nácvik technologických postupov pri dodržaní zásad OBP, predchádzanie úrazom. Poskytnutie prvej pomoci pri pracovnom úraze.**
KURZ OBSLUHY ŠPECIÁLNYCH LESNÝCH	**Kurz umožní rozšírenie**	**Absolvent má:**	

KOLESOVÝCH ŤAHAČOV PRI SÚSTREĎOVANÍ DREVA (ŠLKT)	**odborného profilu absolventa. Vyžaduje dobrý zdravotný stav uchádzačov, vek 18 rokov a vodičský preukaz skupiny T.**	**- uplatniť platné právne predpisy, - popísať konštrukciu a zloženie ŠLKT, - uplatniť technológiu práce s ŠLKT v rôznych pracovných podmienkach, - postupovať v súlade so zásadami ochrany a bezpečnosti, hygieny práce a ochrany pred požiarom, - poskytnúť prvú pomoc pri úrazoch.**	**Platné všeobecno-záväzné právne predpisy Ovládanie platných právnych noriem pri technológii práce s ŠLKT v rôznych pracovných podmienkach je podmienkou úspešného absolvovania kurzu. Je nevyhnutné poznať pracovný odev, obuv, ochranné pomôcky a prostriedky. ŠLKT Kurz obsluhy a údržby špeciálnych lesných kolesových ťahačov si vyžaduje poznať zloženie ŠLKT, technologické postupy a dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany pred požiarom. Technologické postupy prác pri sústreďovaní dreva s ŠLKT Nácvik technologických postupov pri dodržaní zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany pred požiarom, predchádzanie úrazom. Poskytnutie prvej pomoci pri pracovnom úraze.**
KURZ OBSLUHY ZDVÍHACIEHO ZARIADENIA HYDRAULICKÁ RUKA	**Kurz umožní rozšírenie odborného profilu absolventa.**	**Absolvent má: - popísať konštrukciu a hlavné časti hydraulického nakladacieho zariadenia, - uplatniť právne predpisy pre prácu s HR, - uplatniť technologické postupy pri nakladaní dreva, - postupovať v súlade so zásadami OBP, - poskytnúť prvú pomoc pri úrazoch.**	**Platné všeobecno-záväzné právne predpisy Ovládanie platných právnych noriem pri manipulácii s technológiami HR v rôznych pracovných podmienkach je podmienkou úspešného absolvovania kurzu. Je nevyhnutné poznať pracovný odev, obuv, ochranné pomôcky a prostriedky. Technológia prác s HR Kurz ovládania hydraulických nakladacích zariadení, hydraulickej ruky vyžaduje zvládnutie technologických postupov prác pri manipulácii so zariadeniami HR pri dodržaní ochrany a bezpečnosti pri práci a ochrany pred požiarom. Ochranné prostriedky, prvá pomoc Nácvik technologických postupov pri dodržaní zásad ochrany a bezpečnosti pri práci, ochrany pred požiarom, predchádzanie úrazom, poskytnutie prvej pomoci pri pracovnom úraze.**
KURZ ZBERU PLODOV A SEMIEN Z VYSOKÝCH STROMOV	**Kurz umožní rozšírenie odborného profilu absolventa.**	**Absolvent má: - popísať jednotlivé časti stupačkovej súpravy,**	**Platné všeobecno-záväzné právne predpisy Ovládanie platných právnych noriem pri manipulácii so stupačkovou lanovkou pri zbere semien z vysokých stromov v rôznych pracovných podmienkach je podmienkou úspešného absolvovania kurzu. Je nevyhnutné poznať pracovný odev, obuv, ochranné pomôcky a prostriedky, stupačková súprava.**

			Technológia prác so stupačkovou súpravou **Kurz zberu plodov a semien z vysokých stromov si vyžaduje zvládnutie technologických postupov prác pri manipulácii so stupačkovou súpravou pri dodržaní zásad och-rany a bezpečnosti pri práci a ochrany pred požiarom.** **Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, prvá pomoc** **Nácvik technologických postupov pri dodržaní zásad ochrany a bezpečnosti pri práci, ochrany pred požiarom, predchádzanie úrazom, poskytnutie prvej pomoci pri pracovnom úraze.**
Kurz práce s vývoznou kolesovou súpravou	**Kurz umožní rozšírenie odborného profilu absolventa.**	**Absolvent má:** **- popísať jednotlivé časti VKS**	**Platné všeobecno-záväzné právne predpisy** **Ovládanie platných právnych noriem pri manipulácii s VKS v rôznych pracovných podmienkach je podmienkou úspešného absolvovania kurzu. Je nevyhnutné poznať pracovný odev, obuv, ochranné pomôcky a prostriedky.** **Technológia prác s VKS** **Kurz ovládania hydraulických nakladacích zariadení, hydraulickej ruky vyžaduje zvládnutie technologických postupov prác pri manipulácii so zariadeniami HR pri dodržaní ochrany a bezpečnosti pri práci a ochrany pred požiarom.** **Ochranné prostriedky, prvá pomoc** **Nácvik technologických postupov pri dodržaní zásad ochrany a bezpečnosti pri práci, ochrany pred požiarom, predchádzanie úrazom, poskytnutie prvej pomoci pri pracovnom úraze.**
Kurz práce s lesným pásovým vyťahovačom	**Kurz umožní rozšírenie odborného profilu absolventa.**	**Absolvent má:** **- popísať konštrukciu a hlavné časti hydraulického nakladacieho zariadenia,** **- uplatniť právne predpisy pre prácu s LPV,** **- uplatniť technologické postupy pri nakladaní dreva,** **- postupovať v súlade so zásadami OBP,** **- poskytnúť prvú pomoc pri úrazoch.**	**Platné všeobecno-záväzné právne predpisy** **Ovládanie platných právnych noriem pri manipulácii s VKS v rôznych pracovných podmienkach je podmienkou úspešného absolvovania kurzu. Je nevyhnutné poznať pracovný odev, obuv, ochranné pomôcky a prostriedky.** **Technológia prác s LPV** **Kurz ovládania lesného pásového vyťahovača vyžaduje zvládnutie technologických postupov pri práci s dodržaní ochrany a bezpečnosti pri práci a ochrany pred požiarom.** **Ochranné prostriedky, prvá pomoc** **Nácvik technologických postupov pri dodržaní zásad ochrany a bezpečnosti pri práci, ochrany pred požiarom, predchádzanie úrazom, poskytnutie prvej pomoci pri pracovnom úraze.**

Získanie kurzov uvedených v nasledujúcej tabuľke je podmienené účasťou žiaka na odbornej stáži v partnerskej organizácii v rámci mobilitného projektu ERASMUS+ :

Druh kurzu	Podmienky	Výkonové štandardy	Obsahové štandardy
KURZ lezenia do korún stromov stúpačkovou súpravou	**Kurz umožní rozšírenie odborného profilu absolventa.**	**Absolvent má :** **- uplatniť platné predpisy,** **- popísať konštrukciu a zloženie stúpačkovej súpravy jej funkčné časti,** **- ovládať technológiu práce so stúpačkovou súpravou v rôznych podmienkach,** **- postupovať v súlade so zásadami bezpečnej a hygienickej práce,** **- poskytnúť prvú pomoc pri úrazoch.**	**Teoretická príprava SOŠ lesnícka v rámci predmetu: Technológia I. ročník** **tematický celok : Semenárstvo** **Praktická príprava- partnerská organizácia:** **Význam použitia stúpačkovej súpravy.** **Pracovný postup a zásady BOZP pri práci.** **Nácvik lezenia na trenažéri.** **Nácvik lezenia do korún stromov v poraste.** **Záverečná skúška.**
KURZ sústreďovania dreva traktorovým lanovým systémom (ďalej len TSL)	**Kurz umožní rozšírenie odborného profilu absolventa.**	**Absolvent má:** **- uplatniť platné právne predpisy,** **- popísať konštrukciu a zloženie traktorových lanových systémov (TLS),** **- ovládať technológiu práce s TLS v rôznych pracovných podmienkach,** **- postupovať v súlade so zásadami OBP a hygieny práce,** **- poskytnúť prvú pomoc pri úrazoch.**	**Teoretická príprava SOŠ lesnícka v rámci predmetu: Technológia II. ročník** **tematický celok: Sústreďovanie dreva** **Praktická príprava- partnerská organizácia:** **Význam použitia stúpačkovej súpravy.** **Pracovný postup a zásady BOZP pri práci.** **Nácvik lezenia na trenažéri.** **Nácvik lezenia do korún stromov v poraste.** **Záverečná skúška.**

Vykonávanie činností s prihliadnutím na špecifikáciu chráneného územia Národného parku	**Stáž umožní rozšírenie odborného profilu absolventa.**	**Absolvent má:** **- popísať druhy chránených území,** **- uplatniť špecifiká starostlivosti o chránené územie, spôsoby ochrany,** **- uplatniť postupy pri protipovodňových opareniach,** **- ovládať postupy v prevencii a ochrane proti podkôrnemu hmyzu v chránených územiach,** **- ovládať postupy a technické spôsoby sprístupňovania chránených území,** **- ovládať postupy na zabezpečenie výskytu vzácnych druhov fauny a flóry.**	**Teoretická príprava SOŠ lesnícka v rámci predmetu Náuka o lese I. ročník tematický celok: Základy ochrany lesa** **Praktická príprava- partnerská organizácia:** **Úvodné školenie, školenie BOZP. Oboznámenie sa s chráneným územím NP, špecifiká, spôsoby ochrany, zameranie lesnej správy, lokalizácia, hranice NP, protipovodňové opatrenia, Ochrana a spôsob boja proti podkôrnemu hmyzu v národnom parku. Spôsoby sprístupňovanie lokalít národného parku- premostenia potokov, výstavba chodníkov a iné. Zabezpečenie výskytu vzácnych druhov fauny a flóry v národných parkoch.**

7 UČEBNÉ OSNOVY PREDMETOV ŠTUDIJNÉHO ODBORU 4556 K OPERÁTOR LESNEJ TECHNIKY

Tvoria prílohu školského vzdelávacieho programu

8 PODMIENKY NA REALIZÁCIU VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Teoretické vyučovanie je realizované v budove školy, Medvedzie 135, Tvrdošín. Normatív vybavenosti dielní, odborných učební je v súlade s Normatívom základného vybavenia pracovísk praktického vyučovania pre učebný odbor 4243 mechanizácia pôdohodpodárstva. Žiaci realizujú odbornú prax aj na prevádzke PD Tvrdošín a ďalších zmluvných pracoviskách.

Základné učebné priestory pre teoretické vyučovanie

Kapacita školy:

Školský manažment:

- kancelária riaditeľa školy
- kancelária pre HMOV
- kancelária pre HMOV
- kancelária pre sekretariát
- kancelária zástupcu riaditeľa školy
- kabinet učebných pomôcok
- kabinet učebníc
- sociálne zariadenie

Pedagogickí zamestnanci školy:

- zborovňa
- 6 kancelárií majstrov odbornej výchovy
- 1 učebňa pre vyučovanie cudzích jazykov
- 2 špeciálne učebne informatiky
- 1 odborná učebňa
- 1 špeciálna učebňa autoškoly
- sociálne zariadenie

Nepedagogickí zamestnanci školy:

- 2 kancelárie ekonómov
- príručný sklad s odkladacím priestorom
- dielňa
- kotolňa
- archív

Ďalšie priestory:

- hygienické priestory (WC, sprchy), sociálne zariadenia, šatne pre OV
- sklady učebných pomôcok a didaktickej techniky
- sklady náradia, strojov a zariadení
- zasadačka
- školský bufet

Makrointeriéry:

- školská budova
- školský dvor
- Domov mládeže
- Školská jedáleň a kuchyňa
- Školské ihrisko

Vyučovacie interiéry:

1. Klasické triedy/ - učebne pre teoretické vyučovanie (10)
2. Odborné triedy/ - učebne pre vyučovanie - autoškola
   - informatika
   - lesnícke predmety
   - cudzie jazyky

Počet učební vybavených dataprojektorom: 12

Počet učební vybavených interaktívnou tabuľou: 2

Miesto praktického vyučovania - Vojtaššákova 607, Tvrdošín
- Medvedzie 138, Tvrdošín
- Medvedzie 135, Tvrdošín
- dielňa PD Tvrdošín

Zmluvné pracoviská:

Technogum Nižná
Cestné stavby Tvrdošín

Poskytujú pracoviská pre:

- nácvik aplikácie pesticídov a chemických látok,
- nácvik jazdy na traktore,
- prístroje na diagnostiku automobilov,
- stroje a prístroje na opravu automobilov, prívesných zariadení.

Dielenské priestory:

štyri zámočnícke dielne

vybavenie: kovové stoly so zverákmi, ručné náradie na opracovanie kovou- závitníky, pilníky, pílka na železo, pájkovačky, profilové pilníky, nožnice na plech, výstružníky, montážne náradie na opravy a údržbu lesnej techniky, - sada kľúčov a matice, skrutkovače, kliešte, sústruhy, montážna jama,

dve dielne na výuku zvárania

zváračky, odsávanie, náradie na prípravu materiálu,

učebňa na výučbu teórie zvárania

vybavenie-veľkoplošný TV

učebňa s trenažérom na nácvik jazdy motorových vozidiel

technika:

univerzálny kolesový traktor upravený pre potreby autoškoly, dva UKT, motorové píly, krovinorezy, vývozná kolesová súprava, deväť dopravných prostriedkov na odvoz žiakov na pracoviská, nákladné auto pre účely autoškoly, tri osobné automobily pre účely autoškoly, prívesné vozíky.

8.2 Personálne podmienky

- Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje školský vzdelávací program je v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacich činností podľa platných predpisov.
- Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov všeobecnovzdelávacích predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov odborných predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- Odborná a pedagogická spôsobilosť majstrov odborného výcviku, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- Odborná spôsobilosť nepedagogických zamestnancov (ekonóm, správca, školník, upratovačky a pod.), ktorí sa podieľajú na realizácii školského vzdelávacieho programu je v súlade s platnými predpismi. Práva a povinnosti nepedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich činnosti v rámci platných predpisov.
- Plnenie požiadaviek poradenskej činnosti sa riadi platnými predpismi. Výchovný poradca je pedagogický zamestnanec, ktorého poslaním je poskytovanie odbornej psychologickej a pedagogickej starostlivosti žiakom, rodičom a pedagogickým zamestnancom školy. Prácu výchovného poradcu usmerňujú metodické, pedagogické a psychologické centrá. Práca výchovného poradcu a dodržiavanie všeobecne záväzných platných predpisov v oblasti výchovného poradenstva podlieha kontrolnej činnosti zo strany zriaďovateľa strednej školy. Ďalšie práva a povinnosti výchovného poradenstva podlieha kontrolnej činnosti zo strany zriaďovateľa strednej školy. Ďalšie práva a povinnosti výchovných poradcov vymedzujú vnútorné predpisy školy (pracovný poriadok, vnútorný poriadok školy, vnútorný mzdový predpis a pod.).

8.3 Organizačné podmienky

- Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy a rámcového učebného plánu štátneho vzdelávacieho programu. Rámcové rozvrhnutie obsahu vzdelávania v školských vzdelávacích programoch vychádza zo ŠVP. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín boli v tomto programe dodržané a sú preukázateľné. Vzdelávanie a príprava žiakov je organizovaná ako štvorročné štúdium.
- Teoretické a praktické vzdelávanie a príprava sú obmieňané po týždni. Teoretické vyučovanie začína o 7^{50} hod., odborná prax a praktické cvičenia o 7^{00} hod. Organizácia školského roka sa riadi podľa pedagogicko-organizačných pokynov v danom školskom roku.
- Plnenie školskej legislatívy vzhľadom na organizáciu a priebeh školského vzdelávacieho programu vo väzbe na teoretické vyučovanie, odbornú prax a praktické cvičenia je v súlade. Výchovno-vzdelávací proces sa riadi Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon).
- Odborná a praktické cvičenia prax sa vyučujú v rozsahu stanovenom v učebnom pláne, vykonáva sa v školských zariadeniach: dielne, učebne odbornej praxe, ako aj na zmluvných pracoviskách. Výučba prebieha pod vedením inštruktorov poverených zamestnávateľom, učiteľmi praxe. Všetky pracoviská majú základné štandardné vybavenie. Odborná prax a praktické cvičenia nadväzujú na teoretické vyučovanie. Realizuje sa v 6 – 7 hodinových celkoch každý druhý týždeň. Delenie skupín stanovuje platná legislatíva.
- Vzdelávanie a príprava sa riadi podľa Školského poriadku. Zabezpečuje jednotnosť v celom výchovno-vzdelávacom procese. Upravuje pravidlá správania sa žiakov v teoretickom a praktickom vyučovaní a príprave ako aj na Domove mládeže. Obsahuje tiež práva a povinnosti žiakov. Školský poriadok je súčasťou Organizačného poriadku školy. Žiaci sa oboznamujú so Školským poriadkom každý rok na prvej vyučovacej hodine prvý deň školského roka a podpisujú v osobitnom zázname svojim podpisom jeho rešpektovanie. Táto skutočnosť je zaznamenaná aj v triednych knihách.
- Na začiatku každého školského roka je spoločné zoznamovanie sa žiakov prvých ročníkov so žiakmi vyšších ročníkov. Oboznamujú sa nielen so svojimi povinnosťami, ale aj vzájomne nadväzujú kontakty medzi sebou, vymieňajú si postrehy a informácie. Prispieva to k vytvoreniu veľmi priaznivej atmosféry na škole a k ľahšiemu zaraďovaniu žiakov do kolektívu.
- Kurzy, exkurzie, športové akcie sa konajú v rámci školského roka. Kurzy nevyhnutné pre výkon povolania vyplývajúce z kompetencií (profilu) absolventa sa môžu vykonávať aj ako súčasť odbornej praxe. Kurz na ochranu života a zdravia sa organizuje priebežne počas roka skupinovou formou v 6 – 7 hodinových celkoch vo všetkých ročníkoch. Telovýchovný výcvikový kurz podľa podmienok v regióne školy organizovať s náplňou lyžiarsky kurz skupinovou formou v 1. ročníku. Organizácia exkurzií je súčasťou praktického a teoretického vyučovania a zameriavajú sa na poznávanie nových výrobných technológií, nových materiálov, technológií v opravárenstve a poľnohospodárskej výrobe. Exkurzie sa konajú v každom ročníku po dva dni (12 – 14 hodín) s pedagogickým dozorom a počtom žiakov v zmysle platných predpisov. Odborný obsah exkurzií vyplýva z obsahu učebných osnov odboru štúdia a plánuje sa v ročných plánoch práce školy.
- Spolupráca s rodičmi sa realizuje predovšetkým prostredníctvom triednych učiteľov, výchovných poradcov, manažmentu školy a jednotlivých vyučujúcich všeobecno-vzdelávacích a odborných predmetov, osobnou komunikáciou s rodičmi, prípadne zákonnými zástupcami žiakov. Sú to pravidelné, plánované zasadnutia Rodičovskej rady a zasadnutia Rady školy, v ktorých sú zastúpení rodičia a sociálni partneri. Obsahom týchto zasadnutí sú informácie o plánoch a dosiahnutých výsledkoch školy, riešenie problémových výchovných situácií, organizovanie spoločenských, vzdelávacích, kultúrnych a športových akcií organizovaných školou.
- Súťaže a prezentácia zručností a odborných spôsobilostí v odbore na školskej úrovni sa organizuje formou jednoduchých ročníkových prác ako spoločný výstup teoretického a praktického vyučovania na záver každého ročníka. Škola určí obsah, rozsah, úroveň, kritéria hodnotenia, formu prác a ich prezentácie, prípadne aj s prístupom verejnosti. Žiaci sa môžu zúčastňovať aj na súťažiach a prezentáciách vo svojom odbore na národnej a medzinárodnej úrovni.

8.4 Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia žiakov sa riadi v zmysle platného Metodického pokynu MŠ SR na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a školským poriadkom. O všetkých kritériách hodnotenia, výchovných opatreniach a podmienkach vykonania záverečných a opravných skúšok sú žiaci a rodičia vopred informovaní.

ODPORÚČANÉ POSTUPY NA KONTROLU A HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie je jednou z najvýznamnejších činností kontroly vyučovacieho procesu, ktorou sa zisťujú a posudzujú výsledky vzdelávania. Musí spĺňať tieto funkcie:

- diagnostická, ktorá určuje mieru vedomostí, zručností, postojov žiakov a ich nedostatkov,
- prognostická, ktorá identifikuje zodpovedajúce predpoklady, možnosti a potreby ďalšieho vývoja žiakov,
- motivačná, ovplyvňujúca pozitívnu motiváciu žiakov,
- výchovná, formujúca pozitívne vlastnosti a postoje žiakov,
- informačná, ktorá dokumentuje výsledky vzdelávania,
- rozvíjajúca, ktorá ovplyvňuje sebakontrolu a sebahodnotenie žiakov,
- spätnoväzbová, ktorá vplýva na revidovanie procesu výučby.

Vvyužívajú sa nasledovné formy hodnotenia:

1) podľa výkonu žiaka

a) výkonové hodnotenie, v ktorom sa výkon žiaka porovnáva s výkonom iných žiakov,
b) hodnotenie absolútneho výkonu, kde sa výkon žiaka meria na základe stanoveného kritéria (norma, štandard). Hodnotia sa vzdelávacie výstupy priamo na vyučovacej hodine a po ukončení vzdelávacieho programu zadania a úlohy na záverečnej,
c) individuálne hodnotenie, pri ktorom sa porovnáva aktuálny výkon žiaka s jeho predchádzajúcim výkonom.

2) podľa cieľa vzdelávania

a) sumatívne hodnotenie na jasne definovaných kritériách pri ukončení štúdia (záverečná),
b) formatívne hodnotenie zabezpečuje spätnú väzbu medzi žiakom a učiteľom. Hodnotí sa ústne a využíva sa najmä pri hodnotení kľúčových kompetencií.

3) podľa času

a) priebežné hodnotenie, kde sa žiak hodnotí v priebehu celého vyučovacieho obdobia na vyučovacej hodine,
b) záverečné hodnotenie, pri ktorom sa žiak hodnotí jednorázovo na konci vyučovacieho obdobia (štvrťročne, polročne, ročne).

4) podľa informovanosti

a) formálne hodnotenie, kedy je žiak dopredu informovaný o hodnotení a môže sa naň pripraviť (testy, písomné práce, ap.),
b) neformálne hodnotenie, pri ktorom sa pozoruje bežná činnosť žiaka vo vyučovacom procese.

5) podľa činnosti

a) hodnotenie priebehu činnosti, napr. rôznych cvičení, úloh a pod.,

b) hodnotenie výsledku činnosti, napr. test, výkres, model, výrobok a pod.

6) podľa prostredia

a) interné hodnotenie, prebieha v škole učiteľmi,
b) externé hodnotenie prebieha v škole inými ľuďmi napr. učiteľ z inej školy, odborník z praxe, inšpektor a pod.

Hodnotenie

Cieľom hodnotenie žiaka v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a kde má rezervy. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Hodnotenie žiakov budeme vyjadrovať rôznymi formami: slovom, číslom, známkou. V rámci hodnotenia budeme preverovať výsledky činnosti žiakov podľa určených kritérií. Niektoré kritériá budú všeobecne platné pre všetky predmety, špecifické výkony žiakov budú hodnotené podľa stanovených kritérií hodnotenia.

Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia žiaka je aj jeho správanie, prístup a postoje. Hodnotenie nikdy nesmie viesť k znižovaniu dôstojnosti, sebadôvery a sebaúcty žiaka.

Spôsoby a postupy hodnotenia môžeme rozdeliť podľa nasledovných kritérií:

a) podľa počtu skúšaných žiakov

- individuálne
- skupinovo
- frontálne

b) podľa časového zaradenia

- priebežné skúšanie (skúša sa učivo jednej alebo niekoľkých vyučovacích hodín),
- súhrnné skúšanie (skúša sa učivo tematického celku alebo učivo za celé klasifikačné obdobie),
- záverečné skúšanie (záverečné alebo opravné skúšky).

c) podľa spôsobu vyjadrovania sa

- ústne hodnotenie (otázka – odpoveď),
- písomné hodnotenie (cieľový test, test voľných odpovedí, stanovenie (určenie niečoho), prípadová štúdia, projekt, zistenie a pod.),
- praktické hodnotenie (cvičenia, simulácie, projekty a pod.).

d) podľa vzdelávacích výstupov sa hodnotia kognitívne (rozumové) kompetencie napr. pamäťové alebo aktuálne činnosti a praktické kompetencie (výrobok, proces, postup).

Rôzne metódy hodnotenia praktických a kognitívnych kompetencií ukazuje nasledovná tabuľka.

Zoznam štandardných nástrojov hodnotenia ODBORNÉ KOMPETENCIE	KOGNITÍVNE KOMPETENCIE

Praktické cvičenia Simulované situácie Úloha hrou Ústne odpovede Projekt Zistenie Stanovenie (niečo určiť) Prípadová štúdia Zapisovanie do pracovnej knihy Protokoly Správy Osobný rozhovor Dotazník	Ústna odpoveď (krátke, súvislé a obmedzené odpovede, doplnenia) Písomné odpovede (testy) Projekt Zistenie Stanovenie (niečo určiť) Porovnanie Prípadová štúdia Školská práca Úlohy a cvičenia

Pravidlá hodnotenia žiakov

Hodnotiaci štandard pre učebný odbor 4243 M mechanizácia pôdohospodárstva definuje súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overenie dosiahnutých výkonových štandardov. Vzťahuje sa na hodnotenie:

Počas štúdia hodnotíme všetky očakávané vzdelávacie výstupy, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu. Ku každému vzdelávaciemu výstupu vymedzujeme kritériá hodnotenia, učebné zdroje, medzipredmetové vzťahy a metódy a prostriedky hodnotenia, ktoré sú v súlade s cieľmi vyučovacieho predmetu a jeho výchovnými a vzdelávacími stratégiami. Tým zabezpečíme komplexnosť vedomostí a ich aplikáciu.

Nasledujúce pravidlá sú platné pre celé obdobie vzdelávania žiaka a sú v súlade so spoločenskými výchovnými a vzdelávacími stratégiami na úrovni školy:

1. Hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne.
2. Žiak sa hodnotí podľa miery splnenia daných kritérií.
3. Známka z vyučovacieho predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka.
4. Vyučujúci klasifikujú iba prebrané a precvičené učivo.
5. Žiak má dostatok času na učenie, precvičovanie a upevnenie učiva.
6. Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci hlavne: sledovaním výkonov a pripravenosti žiaka na vyučovanie, rôznymi druhmi písomných prác, analýzou výsledkov rôznych činnosti žiakov, konzultáciami s ostatnými vyučujúcimi a podľa potreby s psychologickými a sociálnymi pracovníkmi.
7. Pri klasifikácii používa vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu.
8. Výsledky žiakov posudzuje učiteľ objektívne.
9. V predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode.
10. Písomné práce sú žiakom oznámené vopred, aby mali dostatok času na prípravu.
11. Významným prvkom procesu učenia je práca s chybou.

Pri hodnotení žiakov počas jeho štúdia jednotlivých predmetov sa podľa povahy predmetu zameriavame predovšetkým na:

Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou teoretického zamerania:

hodnotíme hlavne ucelenosť, presnosť, trvalosť osvojenia požadovaných poznatkov, kvalitu, rozsah získaných spôsobilostí, schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a najmä praktických úloh, pri výklade a hodnotení spoločenských a prírodných javov a zákonitostí. Posudzuje sa kvalita myslenia, jeho logika, samostatnosť a tvorivosť, aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o tieto činnosti a vzťah k týmto činnostiam, výstižnosť a odborná jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu, kvalita výsledkov činností, osvojené metódy samostatného štúdia.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Uplatnil osvojené poznatky, fakty, pojmy, definície, zákonitostí, vzťahy a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri vysvetľovaní a hodnotení spoločenských a prírodných javov.
- Preukázal kvalitu a rozsah získaných vedomostí vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti.
- Prezentoval kvalitu myslenia, predovšetkým jeho logiku, samostatnosť a tvorivosť.
- Mal aktívny prístup, záujem a vzťah k daným činnostiam.
- Preukázal presný, výstižný, odborný a jazykovo správny ústny a písomný prejav.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.
- Si osvojil účinné metódy a formy štúdia.

Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou praktického zamerania:

hodnotí sa vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, ovládania účelných spôsobov práce, využívanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, kvalita výsledkov činnosti, organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov a bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, starostlivosť o životné prostredie, hospodárne využívanie materiálov a energie.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Si osvojil praktické zručností a návyky a ich využitie.
- Preukázal vzťah k práci, pracovnému kolektívu, pracovným činnostiam, aktivitu, samostatnosť a tvorivosť.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.
- Zvládol efektívne spôsoby práce a organizáciu vlastnej práce ako aj pracoviska, udržiaval na pracovisku poriadok.
- Dodržiaval predpisy o BOZP a starostlivosť o životné prostredie.
- Hospodárne materiál, energiu, prekonal prekážky v práci.
- Zvládol obsluhu a údržbu zariadení, používaných prístrojov, nástrojov a náradia, prekonal prekážky v práci.

Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou výchovného zamerania:

hodnotíme hlavne tvorivosť a samostatnosť prejavu, osvojenie potrebných vedomostí a zručností, ich tvorivú aplikáciu, poznávanie zákonitostí daných činností a ich uplatňovanie vo vlastnej činnosti, kvalitu prejavu, vzťah žiaka k činnostiam a jeho záujem o tieto činnosti, estetické vnímanie, prístup k umeleckému dielu a estetike spoločnosti, rešpekt k tradíciám, kultúrnemu a historickému dedičstvu našej krajiny, aktívne zapojenie sa do kultúrneho diania a športových akcií.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Preukázal tvorivosť a samostatnosť prejavu.

- Si osvojil potrebné vedomostí, skúseností, činností a ich tvorivú aplikáciu.
- Prezentoval poznatky o zákonitostiach daných činností a uplatnil ich vo vlastnej činnosti.
- Preukázal kvalitu prejavu.
- Preukázal vzťah a záujem o dané činnosti.
- Prezentoval estetické vnímanie, svoj prístup k umeleckému dielu a skomentoval estetické reakcie spoločnosti.

Súčasťou hodnotenia má byť aj sebahodnotenie žiakov, ich schopnosť posúdiť svoju vlastnú prácu, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy. Sebahodnotenie budeme orientovať na rozvoj kľúčových kompetencií a na očakávané vzdelávacie výstupy v danom vyučovacom predmete.

a) Sebahodnotenie kľúčových kompetencií

Pri sebahodnotení kľúčových kompetencií žiak vypĺňuje po predchádzajúcej konzultácii s učiteľom a rodičmi Hodnotiaci dotazník. Dotazník je orientovaný na všetky oblasti kľúčových kompetencií, ktoré sú uvedené v tomto vzdelávacom programe

V dotazníku žiak používa nasledovné vyjadrenia:

· vždy, celkom samostatne, občas s pomocou,

· väčšinou, väčšinou samostatne, občas s pomocou,

· takmer vždy, skoro samostatne, s malou pomocou,

· niekedy samostatne, niekedy potrebujem pomoc,

· potrebujem pomoc, pretože potom sa mi darí aj samostatne,

· zriedka, takmer vždy potrebujem pomoc a radu,

· zatiaľ sa mi nedarí a pod.

Príklady z pripravovaných dotazníkov sú napr.:

Ako mi ide učenie?

· Učím sa sústredene a samostatne.

· Plánujem a organizujem si vlastné učenie.

· Vyhľadávam a triedim informácie potrebné k učeniu.

· Vyhodnocujem výsledky svojej práce.

· Hľadám rôzne možnosti riešenia problému.

Ako viem komunikovať?

· Dodržiavam dané pravidlá komunikácie.

· Vie počúvať druhých ľudí.

· Aktívne diskutujem a argumentujem.

· Používam rôzne druhy neverbálnej komunikácie.

Ako spolupracuje s druhými?

· Aktívne pracujem v skupine.

· Pomáham, podporujem a ocením druhých.

· Dokážem požiadať o pomoc.

· Rešpektujem osobnosť druhého.

· Viem ukončiť prácu v skupine.

b) Sebahodnotenie vzdelávacích výstupov

Žiak má možnosť zamyslieť sa nad svojou prácou, vedomosťami a zručnosťami, ale aj postojmi a vlastnosťami. Zvažuje svoje pozitíva a negatíva, uvažuje nad, kde sa dopustil chýb, aké sú príčiny jeho problémov, ako ich môže odstrániť a ako môže s nimi naďalej pracovať.

Hodnotíme nasledovné:

Prácu v škole: pripravenosť na vyučovanie, aktívne zapojenie sa do výučby, prezentácia vedomosti, zručnosti a kompetencie.

Vzdelávacie výstupy: podľa kritérií hodnotenia

Domácu prípravu: formálne a podľa kritérií hodnotenia.

Práce žiakov: didaktické testy, písomné práce, úlohy, eseje, cvičenia, praktické cvičenia, projekty, skupinové projekty, prípadové štúdie, laboratórne cvičenia, prezentácie, súťaže, hry, simulácie a situačné štúdie, výrobky, činnosti, a pod.

Správanie: v škole, na verejnosti, spoločenských aktivitách, odbornom výcviku, súťažiach, výstavách a pod.

Obdobie hodnotenia:

- *Denne*.
- *Mesačne*.
- *Štvrťročne*.
- *Polročne*.
- *Ročne*.

Stupne prospechu a celkový prospech

Prospech žiaka je v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikovaný týmito stupňami:

1 – výborný

2 – chválitebný

3 – dobrý

4 – dostatočný

5 – nedostatočný

Správanie žiaka je klasifikované týmito stupňami:

1 – veľmi dobré

2 – uspokojivé

3 – neuspokojivé

Žiak na konci prvého a druhého polroku je hodnotený takto:

- Prospel s vyznamenaním

- Prospel veľmi dobre

- Prospel

- Neprospel

Žiak je neklasifikovaný, ak vyučujúci nemá dostatok podkladov na uzatvorenie klasifikácie. O tejto skutočnosti musí byť informovaný riaditeľ školy. Ak je žiak neklasifikovaný, nedostane vysvedčenie, iba výpis z katalógového listu. O dodatočnej klasifikácii rozhoduje riaditeľ školy v zmysle platnej legislatívy. Záverečná skúška sa môže opakovať v zmysle právnych predpisov.

Ak má žiak alebo jeho zákonný zástupca pochybnosti o správnosti hodnotenia, môže požiadať riaditeľa školy o komisionálne preskúšanie žiaka. Na základe kritérií hodnotenia sa uskutoční preskúšanie žiaka do 14 dní od doručenia jeho žiadosti prípadne v termíne po vzájomnej dohode medzi žiakom a riaditeľom školy. Komisionálne skúšky prebiehajú v súlade s právnymi predpismi.

Opravné skúšky určuje riaditeľ školy v súlade s právnym predpisom.

Výchovné opatrenia

Patria sem pochvaly, napomenutia triedneho učiteľa, pokarhanie triednym učiteľom, pokarhanie riaditeľom školy, podmienečné vylúčenie zo štúdia, vylúčenie zo štúdia. Akékoľvek výchovné opatrenie musí byť okamžite oznámené v písomnej forme rodičom alebo zákonným zástupcom žiaka. Opatrenie sa zaznamenáva do katalógového listu žiaka. Neuvádza sa na vysvedčení.

8.5 Ukončenie štúdia – Maturitná skúška

Po ukončení štúdia hodnotíme všetky očakávané vzdelávacie výstupy, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v kompetenčnom profile absolventa nášho školského vzdelávacieho programu. Cieľom maturitnej skúšky je overenie komplexných vedomostí a zručností, ako sú žiaci pripravení používať nadobudnuté kompetencie pri výkone povolaní a odborných činností, na ktoré sa pripravujú, a ako uplatňujú teoretické vedomosti v praktických úlohách.

Maturitná skúška je zásadným vzdelávacím výstupom sumatívneho hodnotenia našich absolventov. Podmienkou získania úplného stredného odborného vzdelania na úrovni ISCED 3A je absolvovanie maturitnej skúšky v študijných odboroch stredných odborných škôl v zmysle platných predpisov, ktoré upravujú spôsob ukončovania štúdia na stredných školách.

Maturitná skúška sa uskutočňuje v zmysle platného Školského zákona a platnej Vyhlášky o ukončovaní štúdia na stredných školách.

Zloženie maturitnej skúšky

Maturitná skúška v 4 ročných študijných odboroch stredných odborných škôl sa

skladá zo 4 povinných predmetov:

- slovenský jazyk a literatúra,

- cudzí jazyk,
- teoretická časť odbornej zložky(TČOZ),
- praktická časť odbornej zložky(PČOZ).

Okrem povinných predmetov si žiaci môžu zvoliť 2 predmety zo zoznamu maturitných predmetov ako dobrovoľnú maturitnú skúšku.

Maturitná skúška z predmetu sa skladá z týchto častí:

- externá časť (slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, nemecký jazyk)
- interná časť
- písomná forma IČ MS (slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, nemecký jazyk)
- ústna forma IČ MS (slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, nemecký jazyk,
- teoretická časť odbornej zložky)
- praktická časť IČ MS (praktická časť odbornej zložky)

Dobrovoľná maturitná skúška sa skladá z:

- externá časť (matematika, druhý cudzí jazyk)
- interná časť
- písomná forma IČ MS (druhý cudzí jazyk)
- ústna forma IČ MS (všetky zvolené predmety)

Maturitná skúška z odbornej zložky

Predmetom odbornej zložky maturitnej skúšky je komplexný súbor odborných vyučovacích predmetov. V teoretickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky sa ústne overujú vedomosti žiaka v tomto súbore, prípadne aj vo vzťahu k praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky. V praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky sa overujú zručnosti žiaka v tomto súbore.

Teoretická časť odbornej zložky je celoodborová, komplexná, nie predmetová a jej cieľom je overiť úroveň teoretických vedomostí a poznatkov. V teoretickej časti odbornej zložky sa ústne overujú vedomosti žiaka vo vyžrebovanej téme z 25 schválených tém. Maturitné témy vychádzajú z výkonových štandardov na vedomosti a zručnosti pre príslušný študijný odbor. Maturitné témy pripravuje príslušná predmetová komisia školy. Maturitné témy sa nezverejňujú.

Praktická časť odbornej zložky overuje úroveň osvojených zručností žiakov a ich schopnosť aplikovať teoretické poznatky pri riešení konkrétnych praktických úloh komplexného

charakteru. Charakteristika foriem PČOZ:

- praktická realizácia a predvedenie komplexnej úlohy,
- obhajoba vlastného projektu,
- realizácia a obhajoba experimentu,
- obhajoba úspešných súťažných prác.

Externú časť maturitnej skúšky a písomnú formu internej časti maturitnej skúšky z uvedených predmetov žiak vykoná po ukončení prvého polroka štvrtého ročníka štúdia. Externú časť maturitnej skúšky tvorí centrálne vypracovaná písomná skúška - test, ktorá sa vo všetkých školách zadáva v rovnakom čase, koná sa pod externým dozorom a externe sa vyhodnocuje. Test sa skladá iba z úloh s výberom odpovede a z úloh s krátkou odpoveďou. Predmety, ktoré majú externú časť maturitnej skúšky, sú anglický jazyk, nemecký jazyk, slovenský jazyk a literatúra. Písomnou formou internej časti maturitnej skúšky je vypracovanie centrálne zadanej témy v určenej žánrovej forme. Písomná forma internej časti maturitnej skúšky sa zadáva vo všetkých školách v rovnakom čase, koná sa pod

externým dozorom a vyhodnocuje sa interne na základe centrálnych pokynov. Predmety, ktoré majú písomnú formu internej časti maturitnej skúšky, sú anglický jazyk, nemecký jazyk, slovenský jazyk a literatúra.

Ústnu formu internej časti maturitnej skúšky z predmetov žiak vykoná po ukončení štvrtého ročníka štúdia. Ústnu formu internej časti maturitnej skúšky tvorí ústna odpoveď žiaka pred predmetovou maturitnou komisiou, pričom si žiak žrebuje jedno zo schválených maturitných zadaní. Ústna forma internej časti maturitnej skúšky je verejná. Maturitné zadania a úlohy v nich vychádzajú z výkonových a obsahových štandardov ŠVP na vedomosti a zručnosti pre príslušný predmet maturitnej skúšky. Každé maturitné zadanie tvoria dve alebo tri samostatné úlohy, podľa možností a charakteru predmetu z viacerých tematických okruhov. Maturitné zadania ústnej formy internej časti maturitnej skúšky pripravuje príslušná predmetová komisia školy. Maturitné zadania sa nezverejňujú. Minimálny počet zadaní je 30. Každé zadanie sa použije iba jedenkrát v danom dni.

Témy a zadania maturitnej skúšky

Témy a zadania MS pripravujú príslušné predmetové komisie. Ich príprava sa bude riadiť platnými predpismi o maturitnej skúške. Pri maturitnej skúške sledujeme nielen schopnosť žiaka využívať medzipredmetové vzťahy vo všeobecnej a odbornej zložke vzdelávania, ale aj úroveň jeho ústneho prejavu a to z jazykovej stránky a stránky správneho uplatňovania odbornej terminológie na základe kriteriálneho hodnotenia výkonov. Maturitná skúška pozostáva z komplexných tém a zadaní vychádzajúcich z výkonových štandardov zo štátneho vzdelávacieho programu. Je zásadným vzdelávacím výstupom absolventov študijných odborov stredných odborných škôl, ktorí vykonaním maturitnej skúšky získajú na jednej strane hlavne odbornú kvalifikáciu a kompetenciu vykonávať pracovné činnosti v danom povolaní a na druhej strane možnosť ďalšieho vzdelávania. Získané maturitné vysvedčenie s doložkou k maturitnému vysvedčeniu potvrdzuje v plnom rozsahu ich dosiahnuté kompetencie.

Pri teoretickej a praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky má žiak využívať a aplikovať vedomostí a schopností z rôznych odborných predmetov komplexne, uplatňovať rôzne matematické a prírodovedné hľadiská. Pri maturitnej skúške sa sleduje nielen jeho schopnosť využívať integrované a aplikačné medzipredmetové vzťahy v oblasti všeobecnej a odbornej zložky vzdelávania, ale aj úroveň jeho ústneho prejavu a to z jazykovednej stránky a správneho uplatňovania odbornej terminológie na základne kriteriálneho

hodnotenia výkonov. Takto sa overuje nielen kvalita odbornej prípravy žiakov na povolanie, ale aj ich schopnosti potrebné pre ďalšie štúdium na vysokej škole. Štátny vzdelávací program je jedinečným vzdelávacím štandardom, ktorý určuje súbor požiadaviek na žiaka vymedzujúcich stupeň dosiahnutých vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie a špecifikuje to, čo by mal žiak vedieť, dosiahnuť, vykonať a preukázať, aby získal certifikát – maturitné vysvedčenie, požadovanú kvalifikáciu alebo postúpil na vyšší stupeň vzdelania. Vzdelávacie štandardy zahŕňajú výkonové a obsahové štandardy. Výkonový štandard je svojím zameraním cieľovou požiadavkou. Je zároveň vstupným a výstupným štandardom (vstupné a výstupné požiadavky). Identifikuje merateľnosť vyučovacieho procesu. Popisuje produkt výučby, nie jej proces. Dôkazom dosiahnutia tohto štandardu je objektívne, validné a reliabilné sumatívne hodnotenie na základe spoľahlivých meracích prostriedkov, ktorými sa overí dosiahnutie cieľa. Je základňou pre stanovenie maturitných tém ako sumatívneho vzdelávacieho výstupu. Skompletizovanie maturitných tém a zadaní teda znamená identifikáciu sumatívneho vzdelávacieho výstupu. Pri tvorbe maturitných tém a zadaní pre teoretickú a praktickú časť odbornej zložky by sa mali osvojiť a utvrdiť vzťahy medzi štandardmi a kompetenciami. Tieto sú uvedené v úvode ŠkVP a vyplývajú zo ŠVP.

Maturitná téma a zadanie je konkrétny odborný problém alebo problémová situácia komplexného charakteru, ktorý má žiak v priebehu maturitnej skúšky riešiť.

Každá téma/zadanie má:

- vychádzať z výkonových štandardov pre odborné vzdelávanie (hodnotenie absolútneho výkonu na základe kritérií) a zabezpečiť, aby výkonové štandardy uvedené v profile absolventa komplexne pokryli všetky témy MS,
- uplatňovať hľadisko akumulácie vedomostí viacerých odborných predmetov obsahovo príbuzných,
- vychádzať z rozsiahlejších tematických celkov viacerých odborných predmetov (komplexnosť odborného vzdelávania na základe obsahových štandardov),
- umožniť a podporiť využitie všetkých podporných učebných zdrojov (pomôcky, písomné materiály, informácie a údaje, atď.) pre splnenie danej témy,
- umožniť preverenie schopnosti žiaka využívať vedomosti a intelektuálne schopnosti získané počas štúdia na posúdenie konkrétneho odborného problému, ktorý je daný v téme MS,
- dodržiavať pravidlo zrozumiteľnosti, konzistentnosti a komplexnosti tak, aby náročnosť, vecný a časový rozsah tém boli pre žiaka optimálne, primerané a zvládnuteľné na danom stupni vzdelania.

Pri tvorbe podtém musia byť ich formulácie jasné, jednoznačné, v logickom slede od riešenia jednoduchého problému k zložitejšiemu javu v závislosti od problému alebo situácie, ktoré sa majú v téme MS riešiť. Odvodzujú sa od obsahových štandardov. Orientujú a podporujú žiaka na preukázanie požadovaného výkonu a determinujú jeho výkonovú úroveň. Podtémy sa vzťahujú na všetky profilové - prioritné, aplikačné a doplňujúce informácie, ktoré žiak v priebehu štúdia odborných a všeobecnovzdelávacích predmetov daného študijného odboru získal.

Kritériá pre teoretickú časť odbornej zložky

- porozumenie téme,
- správne používanie odbornej terminológie v materinskom a cudzom jazyku,
- schopnosť správne analyzovať tému,
- vecnosť, správnosť a komplexnosť odpovede,
- schopnosť praktickej aplikácie poznatkov,
- prezentácia samostatnej, komplexnej a správnej odpovede,
- výraznosť a istota prezentácie,
- dôslednosť a zodpovednosť pri vypracovaní témy,
- istota pri riešení problémových situácií, javov a problémov,
- schopnosť predniesť vlastné riešenie.

Kritériá pre praktickú časť odbornej zložky

- pochopenie úlohy,
- správne analyzovaná téma,
- správne používanie odbornej terminológie,
- schopnosť teoretickej aplikácie pri praktickom predvedení úlohy,
- samostatnosť pri práci,
- správna a efektívna voľba metód pri postupe práce,
- správny výber náradia, prístrojov, strojov, zariadení, materiálov, surovín a pod.,
- efektívna organizácii práce na pracovisku,
- dodržiavanie noriem, hygieny a pravidiel bezpečnosti práce,
- uplatňovanie zásad ochrany životného prostredia,
- dodržanie bezpečnostných, hygienických a protipožiarnych opatrení,
- kvalitný výsledok práce.

Hodnotenie vzdelávacích výstupov bude založené na kritériách hodnotenia. Pre hodnotenie ústneho prejavu na maturitnej skúške sú stanovené nasledovné všeobecné kritériá:

Stupeň hodnotenia	Kritériá hodnotenia ústneho prejavu (prezentácia prejavu)
Výborný	Kontaktoval sa s poslucháčmi. Rečníkovi bolo dobre rozumieť. Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyba v stavbe vety. Dĺžka prejavu bola primeraná a mala spád. Prejav bol výzvou k diskusii.
Chválitebný	Kontaktoval sa s poslucháčmi. Rečníkovi bolo dobre rozumieť. Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyba v stavbe vety. Dĺžka prejavu bola primeraná a mala spád. Prejav mohol byť výzvou k diskusii.
Dobrý	Čiastočne sa kontaktoval s poslucháčmi. Rečníkovi bolo niekedy zle rozumieť. Prejav nemal výraznú hlavnú myšlienku. Príklady boli uplatnenie iba niekedy. Slovná zásoba bola postačujúca. Vyskytovali sa jazykové chyba a chyby v stavbe vety. Dĺžka prejavu bola primeraná. Prejav nebol výzvou k diskusii.
Dostatočný	Minimálne sa kontaktoval s poslucháčmi. Rečníkovi bolo zle rozumieť. Prejav nebol presvedčivý. Ústny prejav bol zle štruktúrovaný, hlavná myšlienka bola nevýrazná. Príklady boli nefunkčné. Slovná zásoba bola malá.

	Vyskytovali sa časté chyby v jazyku a chyby v stavbe vety. Dĺžka prejavu nezodpovedala téme.
Nedostatočný	Chýbal kontakt s poslucháčmi. Rečníkovi nebolo vôbec rozumieť. Prejav nebol presvedčivý ai zaujímavý. Chýbala hlavná myšlienka. Chýbali príklady. Slovná zásoba bola veľmi malá. Vyskytovali sa veľmi časté chyby v jazyku, stavba vety nebola správna. Dĺžka prejavu bola veľmi dlhá/krátka, zmysel vystúpenia nebol jasný.

Stupeň hodnotenia Kritériá hodnotenia	Výborný	Chválitebný	Dobrý	Dostatočný	Nedostatočný
Porozumenie téme	Porozumel téme dobre	V podstate porozumel	Porozumel s nedostatkami	Porozumel so závažnými nedostatkami	Neporozumel téme
Používanie odbornej terminológie	Používal samostatne	Používal s malou pomocou	Vyžadoval si pomoc	Robil zásadné chyby	Neovládal
Vecnosť, správnosť a komplexnosť odpovede	Bol samostatný, tvorivý, pohotový, pochopil súvislosti	Bol celkom samostatný, tvorivý a pohotový	Bol menej samostatný, nekomplexný a málo pohotový	Bol nesamostatný, často vykazoval chyby, nechápal súvislosti	Bol nesamostatný, ťažkopádny, vykazoval zásadné chyby
Samostatnosť prejavu	Vyjadroval sa výstižne, súvisle a správne	Vyjadroval sa celkom výstižne a súvisle	Vyjadroval sa nepresne, niekedy nesúvisle, s chybami	Vyjadroval sa s problémami, nesúvisle, s chybami	Nedokázal sa vyjadriť ani s pomocou skúšajúceho

Schopnosť praktickej aplikácie teoretických poznatkov	Správne a samostatne aplikoval	Celkom správne a samostatne aplikoval	Aplikoval nepresne, s problémami a s pomocou skúšajúceho	Aplikoval veľmi nepresne, s problémami a zásadnými chybami	Nedokázal aplikovať
Pochopenie praktickej úlohy	Porozumel úlohe dobre	V podstate porozumel	Porozumel s nedostatkami	Porozumel so závažnými nedostatkami	Neporozumel úlohe
Voľba postupu	Zvolil správny a efektívny postup	V podstate zvolil správny postup	Zvolil postup s problémami	Zvolil postup s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvolil správny postup ani s pomocou skúšajúceho
Výber prístrojov, strojov, zariadení, náradia, materiálov, surovín	Zvolil správny výber	V podstate zvolil správny výber	Zvolil výber s problémami	Zvolil výber s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvolil správny výber ani s pomocou skúšajúceho
Organizácia práce na pracovisku	Zvolil veľmi správnu organizáciu	V podstate zvolil dobrú organizáciu	Zvolil organizáciu s problémami	Zvolil organizáciu s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvládol organizáciu
Kvalita výsledku práce	Pripravil kvalitný produkt/činnosť	V podstate pripravil kvalitný produkt/činnosť	Pripravil produkt/činnosť s nízkou kvalitou	Pripravil produkt/činnosť s veľmi nízkou kvalitou	Pripravil nepodarok
Dodržiavanie BOZP a hygieny pri práci	Dodržal presne všetky predpisy	V podstate dodržal všetky predpisy	Dodržal predpisy s veľkými problémami	Dodržal iba veľmi málo predpisov	Nedodržiaval predpisy

8.6 OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM A ŽIAKOV S NADANÍM V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA, SYSTÉM PODPORY ŽIAKOV V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA

Pri integrovanom vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno- vzdelávacími potrebami na stredných školách postupujeme podľa Zákona o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon). Konkrétne sa odporúča postupovať podľa §32a,b,c tohto zákona. Rozhodnutie o integrovaní žiaka so zdravotným postihnutím do strednej školy vydáva riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonných zástupcov, písomného vyjadrenia zariadenia špeciálnopedagogického poradenstva, po dôkladnom oboznámení sa s diagnózou a prognózou žiaka, po prerokovaní s pedagógmi, ktorí budú žiaka vzdelávať, po prerokovaní v pedagogickej rade školy a po zabezpečení nevyhnutných materiálno – technických a odborno-personálnych podmienok.

Každý žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v strednej škole musí mať v individuálnom rozsahu vypracovaný Individuálny výchovno-vzdelávací program, ktorý v spolupráci so špeciálnym pedagógom alebo zariadením špeciálnopedagogického poradenstva vypracuje a priebežne dopĺňa učiteľ predmetu, ktorého sa vývinová porucha týka.

Individuálny výchovno-vzdelávací program obsahuje základné informácie o žiakovi, o osobitostiach vplyvu jeho diagnózy a prognózy na výchovno-vzdelávací proces, o požiadavkách na úpravu prostredia triedy, učebných postupov, organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu, učebných plánov a učebných osnov, zabezpečení kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok a personálnej pomoci.

Riaditeľ školy zodpovedá a v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom alebo zariadením špeciálnopedagogického poradenstva zabezpečuje, aby u integrovaných žiakov neprichádzalo k bezdôvodnému znižovaniu požiadaviek a aby nároky kladené na žiaka boli v súlade s jeho možnosťami. Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami má právo na individuálny prístup vo výchove a vzdelávaní rešpektujúci jeho schopnosti a zdravotný stav, na vyučovanie pedagógom s odbornou a pedagogickou spôsobilosťou, na výchovu a vzdelávanie v bezpečnom a zdravom prostredí, na úctu k svojej osobe a na zabezpečenie ochrany proti fyzickému a duševnému násiliu.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka s vývinovými poruchami učenia (ďalej len VPU) je potrebné zohľadňovať Školský zákon a riadiť sa Metodickými pokynmi na hodnotenie a klasifikáciu žiakov strednej školy

Učiteľ rešpektuje psychický a fyzický zdravotný stav žiaka, druh a stupeň poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce študenta v príslušnom predmete.

Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy.. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladie dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.

Pri hodnotení a klasifikácii žiaka je nevyhnutné postupovať podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga.

O spôsobe a možnostiach hodnotenia a klasifikácie triedny alebo vyučujúci učiteľ informuje zákonného zástupcu žiaka s VPU po konzultácii so špeciálnym pedagógom.

Pri hodnotení žiaka s VPU učiteľ taktne posudzuje úroveň jeho vedomostí nielen v porovnaní s rovesníkmi, ale najmä v porovnaní s uplynulým obdobím vzhľadom na predchádzajúce výkony samotného žiaka.

Zásady a postup pri overovaní vedomostí žiaka, ich hodnotení a klasifikácii

Učiteľ umožňuje žiakovi s dysgrafiou a dysortografiou prejavovať svoje vedomosti najmä ústnou formou. Pri prípadnom písomnom prejave sa zameria na hodnotenie obsahovej stránky.

Žiakovi s dyslexiou sprístupní učiteľ zadanie úlohy v zvukovej podobe v tých predmetoch a úlohách, kde sa od žiaka vyžaduje presné porozumenie písanému zadaniu (napr. slovné úlohy z matematiky, fyziky a pod.).

Žiak s dyslexiou, dysgrafiou, dysortografiou môže písať diktát, alebo byť skúšaný písomnou formou z rôznych gramatických javov len za podmienky, že bol vopred pripravený špeciálnymi metodickými postupmi. Diktát hodnotí učiteľ slovne, spravidla vyčíslením počtu chýb a pri hodnotení spolupracuje so žiakom.

Pri súhrnnom vyjadrení hodnotenia žiaka s dyslexiou, dysgrafiou a dysortografiou známkou v predmete slovenský jazyk a cudzí jazyk sa berú do úvahy výsledky, ktoré žiak dosahuje s pomocou kompenzačných pomôcok rovnocenne s výsledkami ostatných žiakov.

Žiakovi s dyskalkúliou učiteľ umožní používanie kompenzačných pomôcok podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga. Výsledky, ktoré žiak dosahuje týmto spôsobom, sa posudzujú rovnocenne s výsledkami ostatných žiakov.

Žiakovi s VPU sa pri overovaní vedomostí formou samostatnej práce s textom, vypracovávaní testov a pod. vo všetkých vyučovacích predmetoch poskytuje dlhší čas ako ostatným žiakom.

Pri hodnotení a klasifikácii sa u žiaka s VPU hodnotia jeho čiastkové výsledky podľa individuálneho vzdelávacieho plánu. Pri súhrnnom hodnotení sa o. i. zohľadní i jeho prístup k školskej práci v príslušnom predmete ako aj domáca príprava na vyučovanie.

Žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je možné považovať za integrovaného žiaka výlučne na základe písomného vyjadrenia poradenského zariadenia, vyplývajúceho z odbornej špeciálnopedagogickej a psychologickej diagnostiky žiaka ,doba platnosti správy z diagnostiky (najdlhšie 3 roky)

Ak sa v priebehu vzdelávania žiaka na základe odborných intervencií zmení stav postihnutia alebo intelektového nadania žiaka tak, že ďalej nie je dôvod považovať ho za integrovaného žiaka, stredná škola takéhoto žiaka po rediagnostickom vyšetrení a na základe písomného vyjadrenia príslušného poradenského zariadenia prestane vykazovať a evidovať ako integrovaného.

.

Žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia sa snažíme pomôcť odpustením niektorých poplatkov, prípadne finančným príspevkom na školské akcie či súťaže. Nemáme skúsenosti, že by sociálne slabé zázemie v negatívnom slova zmysle ovplyvňovalo študijné výsledky žiakov. Práve naopak, u mnohých je väčšia snaha dosiahnuť dobré študijné výsledky, pretože sú finančne motivovaní štipendiami

.

Príchod nového žiaka

- pri nových žiakoch sa realizuje osobné stretnutie žiaka, rodiča a špeciálneho pedagóga,
- prijímanie nových žiakov je konzultované so ŠP, ktorý sa spravidla zúčastňuje prijímacieho procesu
- po rozhodnutí o prijatí žiaka prebieha spravidla komunikácia medzi školou a predchádzajúcou základnou so zámerom zaslania dokumentácie a lepšej adaptácii a nastavení podpory dieťaťa

- pedagogickí zamestnanci sú ŠP informovaní o novom žiakovi, o základných informáciách o žiakovi
- ŠP, triedny učiteľ, učitelia jednotlivých predmetov sledujú nových žiakov aj žiakov vyšších ročníkov a informujú na pedagogickej rade o prebiehajúcom procese adaptácie

  žiaka/žiakov, o výsledkoch a problémoch

- v prípade prvákov sa realizuje spätná väzba zameraná na adaptačný proces
- ŠP každého polroka dostáva spätnú väzbu prostredníctvom správy triedneho učiteľa a počas šk. roka robia diagnostiku prostredníctvom pohovorov,
- ŠP c spolupráci s CPP vypracujú úpravy pre konanie maturitnej skúšky

8.7 Nadaní žiaci

Nadaným žiakom sa vyučujúci venujú individuálne podľa charakteru jednotlivých predmetov. Hlavnou náplňou tejto práce je zapájanie sa študentov do rôznych súťaží (olympiády, SOC, literárne, jazykové, športové súťaže). V rámci mimoškolských aktivít sú žiakom ponúkané aj záujmové útvary, kde rozvíjajú svoje tvorivé schopnosti. Keďže našu školu navštevujú hlavne manuálne zruční študenti, venujú sa im majstri odbornej výchovy, ktorí ich pripravujú na celoslovenské i medzinárodné súťaže v odborných zručnostiach.

8.8 Stratégia digitálnej transformácie vzdelávania

Dodatok upravuje Školské vzdelávacie programy v oblasti digitálnej transformácie vzdelávania

v súlade so strategickými dokumentmi Ministerstva školstva SR. Dokument rozpracúva rozvoj digitálnych kompetencií podľa rámca DigCompEdu a upravuje ich implementáciu *Digitálne kompetencie pedagogických zamestnancov podľa DigCompEdu*

1. Pracovné zapojenie
   Využívanie digitálnych technológií na komunikáciu a spoluprácu
   Zdieľanie skúseností a metodických materiálov
   Kontinuálny profesijný rozvoj v oblasti digitálnych technológií
2. Digitálne zdroje
   Vyhľadávanie a tvorba digitálnych vzdelávacích materiálov Tvorba a úprava digitálnych zdrojov
   Manažment, ochrana a zdieľanie digitálnych zdrojov
3. Výučba a vzdelávanie
   Vyučovanie
   Vedenie žiaka
   Učenie sa v skupine
   Samoregulované učenie sa
4. Hodnotenie
   Stratégia hodnotenia
   Analýza výsledkov učenia
   Poskytovanie spätnej väzby a plánovanie
5. Podpora žiakov Prístupnosť a začlenenie
   Inklúzia a rovnosť príležitostí
   Podpora žiakov so ŠVVP (adaptívne aplikácie podporujúce individuálne tempo učenia, používanie technológií zlepšujúcich dostupnosť – vizuálne pomôcky, diktovanie, čítanie textu)
   Diferenciácia a personalizácia Aktívne zapojenie žiakov

6. Podpora digitálnych kompetencií žiakov

Rozvoj informačnej a mediálnej gramotnosti Digitálna komunikácia a spolupráca
Tvorba digitálneho obsahu
Zodpovedné používanie digitálnych technológií
Riešenie problémov pomocou digitálnych technológií

Implementácia digitálnych kompetencií žiakov

Kritické hodnotenie informácií a zdrojov

Tvorba a úprava digitálneho obsahu

Využívanie digitálnych nástrojov pri samostatnom učení a projektovej práci

Dodržiavanie pravidiel kybernetickej bezpečnosti (ochrana hesiel a digitálnej identity, prevencia kyberšikany, rozpoznávanie podvodných stratégií)

Etické správanie v online prostredí

Materiálno-technické zabezpečenie

Škola zabezpečuje modernizáciu digitálnej infraštruktúry, prístup k internetu, digitálne zariadenia a softvérové vybavenie podporujúce výchovno-vzdelávací proces, vytvára bezpečné online prostredie, zabezpečuje ochranu osobných údajov a kybernetickú bezpečnosť.

Indikátory hodnotenia digitálnej transformácie školy

Digitálne kompetencie pedagogických zamestnancov (DigCompEdu)

- Využívanie digitálnych nástrojov pri spolupráci pedagogického kolektívu.
- Účasť pedagógov na vzdelávaniach v oblasti digitálnych kompetencií.
- Tvorba digitálnych vzdelávacích materiálov.
- Využívanie digitálnych nástrojov na hodnotenie žiakov.
- Podpora personalizácie a inklúzie vo vyučovaní.
- Rozvoj digitálnych kompetencií žiakov.

Digitálne kompetencie žiakov (DigComp)

- Vyhľadávanie a hodnotenie informácií.
- Digitálna komunikácia a spolupráca.
- Tvorba digitálneho obsahu.
- Dodržiavanie pravidiel digitálnej bezpečnosti.
- Riešenie problémov pomocou digitálnych nástrojov.

Materiálno-technické zabezpečenie školy

- Dostupnosť digitálnych zariadení pre žiakov.
- Dostupnosť internetu v škole.
- Využívanie digitálnych vzdelávacích platforiem.
- Využívanie interaktívnych technológií vo vyučovaní.

Riadenie školy

- Implementácia digitálnej stratégie školy.
- Podpora profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov.
- Zapojenie školy do projektov digitálnej transformácie.
- Spolupráca školy s externými partnermi.

Spôsoby hodnotenia plnenia cieľov

- Hospitačná činnosť

- Pedagogické portfólio učiteľa
- Hodnotenie výsledkov žiakov
- Autoevalvácia školy
- Analýza výsledkov testovania digitálnych kompetencií
- Spätná väzba žiakov a rodičov